

dogovori

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana-center

SKUPŠČINSKA
PRILOGA

LJUBLJANA
SEPTEMBER 1977

**GRADIVO ZA SEJE ZBOROV
SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA CENTER**

OSNUTEK STATUT OBČINE LJUBLJANA CENTER

**SPREMEMBE IN DOPOLNITVE –
PREČIŠČENO BESEDILO**

-
- 30. SEJA DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA**
 - 31. SEJA ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI**
 - 32. SEJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA**
-

Socialistična republika Slovenija

SKUPŠČINA OBČINE LJUBLJANA CENTER

Komisija za statut občine

Ljubljana Center

Datum: 22. 8. 1977

P R E D L O G

ZA OBRAVNAVO SPREMEMB IN DOPOLNITEV STATUTA OBČINE LJUBLJANA CENTER

Statut občine Ljubljana Center je sprejela občinska skupščina na seji dne 28. 2. 1977 takoj po sprejemu ustave SR Slovenije. Zaradi časovne stiske in kratke javne razprave nekatera poglavja v statutu niso bila do kraja izdelana. Zato je izvršni svet na podlagi 230. in 231. člena statuta občine že septembra 1974 dal pobudo za spremembo statuta, o njej razpravljal in predlagal občinski skupščini, da uvede postopek za spremembo statuta občine.

Občinska skupščina je na seji družbenopolitičnega zbora dne 26. 9. 1974 in na sejah zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti sprejela sklep, da se uvede postopek za spremembo statuta občine in imenovala komisijo za statut občine Ljubljana Center.

Komisija za statut je na svojih sejah obravnavala več variant, sprememb in dopolnitev statuta občine in sodelovala z ostalimi ljubljanskimi občinami pri usklajevanju osnutka sprememb in dopolnitev statuta mesta Ljubljane, predvsem pri določbah o pravicah in dolžnostih, ki jih občine poverjajo mestu Ljubljana. Komisija se je odločila, da predloži občinski skupščini osnutek

predlaganih sprememb in dopolnitev statuta občine Ljubljana Center kot prečiščeno besedilo statuta.

Osnutek sprememb in dopolnitev statuta je usklajen z ustavo SR Slovenije, z zakonom o združenem delu in z vsemi sistemskimi predpisi, ki so bili sprejeti po uveljavitvi ustave SFRJ in SRS. Glede na to, da še niso bili sprejeti vsi sistemski predpisi za uresničitev ustave SR Slovenije in zakona o združenem delu, ki bodo pomembni tudi za spremembe in dopolnitve statuta občine, se nekatere predlagane rešitve v besedilu osnutka sprememb in dopolnitev statuta ne morejo smatrati za dokončne in jih bo potrebno po sprejemu le-teh dopolniti.

Osnutek sprememb in dopolnitev statuta občine določa podrobneje pravice in dolžnosti občine ter pristojnosti občinske skupščine in njenih odborov. Pravice in dolžnosti, ki jih ljubljanske občine poverjajo mestu Ljubljani kot posebni družbenopolitični skupnosti, pa so določene v osnutku sprememb in dopolnitev statuta mesta Ljubljane.

Komisija za statut občine Ljubljana Center predlaga zborom občinske skupščine, da razpravljajo o predloženem osnutku sprememb in dopolnitev statuta občine Ljubljana Center in sprejmejo

SKLEP: Osnutek sprememb in dopolnitev statuta občine Ljubljana Center se sprejme v predloženem besedilu in se da v javno razpravo do 15. 10. 1977, ki jo organizira Socialistična zveza delovnega ljudstva.

Pripombe in predloge delegacij in delegatov podane na sejah odborov se upošteva, kot da so dani v javni razpravi.

**KOMISIJA ZA STATUT OBČINE
LJUBLJANA CENTER**

Skupščina občine Ljubljana Center je na podlagi 185. člena Ustave SR Slovenije na seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora, dne _____ po poprejšnji javni razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva sprejela spremembe in dopolnitve statuta občine Ljubljana Center tako, da se prečiščeno besedilo statuta občine Ljubljana Center glasi:

STATUT OBČINE LJUBLJANA CENTER

kot skupni dogovor delovnih ljudi in občanov v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih oblikah samoupravnega povezovanja in združevanja v občini.

I. TEMELJNA NAČELA

I.

Samoupravni položaj delovnih ljudi in občanov občine Ljubljana Center, ki temelji na ustavno opredeljenem družbenoekonomskem in političnem sistemu, je njihova neodtujljiva pravica in dolžnost.

Nihče ne sme in ne more delovnim ljudem in občanom kratiť svoboščin, pravic in dolžnosti, ki jih zagotavlja Ustava Socialistične federativne republike Jugoslavije, Ustava Socialistične republike Slovenije in ta statut.

Delovni ljudje in občani uresničujejo in varujejo te svoboščine, pravice in dolžnosti neposredno, v socialistične zvezi delovnega ljudstva, v zvezi sindikatov, v zvezi socialistične mladine in v zvezi združenj borcev NOV ter družbenih organizacijah, društvih in združenjih, katerih idejni, vodilna in politična sila je zveza komunistov. Tu se dogovarjajo za politično in akcijsko enotnost socialističnih sil v usmerjanju družbenega razvoja.

II.

Delovni ljudje in občani negujejo, razvijajo in poglobljajo vrednote narodnosvobodilnega boja, ljudske revolucije in socialistične izgradnje ter s tem ustvarjajo idejno politične pogoje za vsestranski razvoj socialistične samoupravne družbe.

Delovni ljudje in občani neposredno in v samoupravnih organih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacij, društvih in združenjih ter državnih organih, so dolžni s svojo dejavnostjo:

— širiti in krepiti materialno osnovo družbe in življenja posameznikov, s tem da razvijajo proizvodjalne sile, večajo proizvodnost dela in nenehno razvijajo socialistične samoupravne odnose;

— ustvarjati pogoje, v katerih se bodo odpravljale razlike med umskim in fizičnim delom in v katerih bo postajalo človekovo delo čedalje popolnejši izraz ustvarjalnosti in človekove osebnosti;

— širiti in razvijati vse oblike samoupravljanja zlasti na področjih, kjer prevladujejo funkcije politične oblasti, ter graditi med ljudmi odnose, ki bodo temeljili na zavesti o skupnih interesih, na socialistični morali in na svobodni dejavnosti človeka;

— krepiti in razvijati bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije;

— prispevati k uresničevanju človekovih svoboščin in pravic, k humanizaciji družbenega okolja in človekove osebnosti, k krepitvi solidarnosti in človečnosti med ljudmi ter k spoštovanju človekovega dostojanstva;

— razvijati vsestransko sodelovanje z vsemi narodi

v skladu z načeli neuvrščene politike naše države in solidarnosti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

Delavci, delovni ljudje in občani občine Ljubljana Center neposredno in v samoupravnih organih organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih in združenjih in v občinski skupščini organizirajo in izvajajo priprave za splošni ljudski odpor ter organizirajo družbeno samozaščito in s tem zagotavljajo osnovne pogoje varovanja svobode, neodvisnosti in suverenosti narodov in narodnosti Jugoslavije ter samoupravne socialistične družbe.

III.

Delovni ljudje in občani v občini odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, društvih ter združenjih, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem ter po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

Delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbenoekonomskega položaja v temeljni organizaciji združenega dela. Vsakemu delavcu v združenem delu s sredstvi, ki so družbeno lastnina, je zajamčeno, da pri uresničevanju pravic dela z družbenimi sredstvi v temeljni organizaciji združenega dela, v kateri dela, in v vseh drugih oblikah združevanja dela in sredstev, skupno in enakopravno z drugimi delavci odloča o delu in poslovanju organizacije združenega dela ter o zadevah in sredstvih v vseh odnosih družbene reprodukcije, da ureja medsebojna razmerja pri delu, odloča o dohodku, ki ga doseže v različnih oblikah združevanja dela in sredstev ter si pridobiva osebni dohodek.

Delavci v združenem delu, tudi zunanji temeljne organizacije združenega dela, v okviru družbenopolitičnih skupnosti preko delegatskega sistema neposredno odločajo in enakopravno uresničujejo svoje družbenoekonomske in druge samoupravne pravice o svojem položaju v družbi, in o zadovoljevanju splošnih, družbenih, osebnih in skupnih potreb.

V krajevnih skupnosti delovni ljudje in občani odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in o solidarnem zadovoljevanju skupnih potreb na področju urejanja naselij, prebivanja, komunalnih dejavnosti, otroškega in socialnega varstva, izobraževanja, kulture, telesne kulture, zaščite potrošnikov, varstva in izboljševanja človekovega okolja, ljudske obrambe, družbene samozščite in na drugih področjih življenja in dela. S samoupravnimi sporazumevanjem in na drug način se povezujejo za uresničevanje teh in drugih interesov z organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter z drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi na območju krajevnih skupnosti in zunaj nje.

IV.

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, telesne kulture, socialnega varstva ter socialnega skrbstva, zdravstva, varstva človekovega okolja, komunalnega in stanovarskega gospodarstva, ustanovljajo delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela ter po drugih organizacijah in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, samoupravne interesne skupnosti. V samoupravnih interesnih skupnostih skupno, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju teh dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko njihovega razvoja, združujejo sredstva za financiranje teh dejavnosti in opravljajo druge zadeve ali uresničujejo druge skupne interese, ki izvirajo iz odnosov na področjih, za katere so ustanovljene.

Delavci in drugi delovni ljudje, ki skupaj z delavci v organizacijah združenega dela, katere jim nudijo storitve, ustanovijo samoupravno interesno skupnost, urejajo z njo na načelih enakopravnosti medsebojna razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi, z njenim statutom in pogodbo. Z ureditvijo teh razmerij, pravic, obveznosti in odgovornosti, mora biti delavcem in drugih delovnim ljudem, ki dajejo sredstva za uresničevanje ciljev samoupravne interesne skupnosti, zagotovljena pravica, da odločajo o teh sredstvih, in delavcem v organizacijah združenega dela, ki nudijo storitve pravica, da jim gre enak družbenoekonomski položaj kot delavcem v drugih organizacijah združenega dela.

V.

Delavci in drugi delovni ljudje ter občani, samoupravno povezani in organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v delovnih skupnostih, v družbeno-političnih in družbenih organizacijah, v društvi in združenjih in v krajevnih skupnostih, uresničujejo svoje pravice in dolžnosti tudi v občinski skupščini. Temeljno izhodišče za organiziranje in delovanje delegatskega skupščinskega sistema je, da se v občinski skupščini zagotovi zastopnost vseh avtentičnih interesov delavcev, delovnih ljudi in občanov.

VI.

Zveza komunistov v občini, kot del Zveze komunistov Jugoslavije in Slovenije, je s svojim usmerjevalnim idejnim in političnim delom, v pogojih socialistične demokracije in družbenega samoupravljanja, glavni pobudnik in nosilec politike za varstvo in za nadaljnji razvoj pridobitev socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, posebno pa za krepitev socialistične družbene in demokratične zavesti.

V socialistični zvezi delovnega ljudstva občine delovni ljudje in občani, družbenopolitične in družbene organizacije, društva ter združenja in vse organizirane socialistične sile na čelu z zvezo komunistov uresničujejo politično in akcijsko enotnost socialističnih sil pri usmerjanju družbenega razvoja na temeljih oblasti in samoupravljanja delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. V ta namen zlasti:

- obravnavajo družbena vprašanja in dajejo politične pobude na vseh področjih družbenega življenja, usklajujejo mnenja, zavzemajo politična stališča glede reševanja teh vprašanj in predlagajo možne rešitve;

- določajo program politične aktivnosti, družbena merila za volitve delegacij in delegatov, zagotavljajo demokratično predlaganje in določanje kandidatov za člane delegacij in za opravljanje drugih javnih in družbenih funkcij;

- obravnavajo splošna vprašanja kadrovske politike in vzgoje kadrov;

- spremljajo delo organov oblasti in samoupravljanja ter nosilcev javnih in drugih družbenih funkcij ter izražajo svoja mnenja in ocene;

- ustvarjajo pogoje za vsestransko udeležbo mladine in njenih organizacij v družbenem in političnem življenju.

Zveza socialistične mladine aktivno sodeluje v vseh tokovih družbenopolitičnega življenja in dela ter revolucionarne socialistične vzgoje.

Zveza socialistične mladine in druge organizacije, ki združujejo mlade se zavzemajo, da postanejo marksistični svetovni nazor, programski cilji in opredeljenost ter naloge ZKJ opredelitev in osnova za družbeno aktivnost mlade generacije. Zveza socialistične mladine in druge družbene organizacije in društva, ki združujejo mlade ljudi se zavzemajo za nadaljnji razvoj samoupravnega socializma, ki temelji na idejnih in političnih ciljih naše revolucije.

Druge družbene organizacije, društva in združenja v občini delujejo pri uresničevanju ciljev revolucije, samoupravnega razvoja naše družbe v okviru svojih programov dela.

Zveza združenj borcev narodnoosvobodilne vojne kot

družbenopolitična organizacija aktivnih borcev NOB deluje v okviru enotne fronte organiziranih socialističnih sil. Zavzema se za večje in intenzivnejše angažiranje vseh borcev iz narodnoosvobodilne borbe in njihovih organizacij skupaj z mladimi generacijami v boju delavskega razreda, delovnih ljudi za utrjevanje in nadaljnje bogatenje pridobitev socialistične revolucije in socialistične samoupravne graditve. Zavzema se za čim hitrejšo in čimboljše reševanje materialnih in drugih vprašanj borcev, kar je tudi pomembna dolžnost vseh družbenih in državnih organov in organizacij.

Delavci, prostovoljno organizirani v sindikatu, se zavzemajo za tak družbenoekonomski položaj in za tako svojo vlogo v družbi in političnem sistemu, ki ustrežata interesom in težnjam delavskega razreda, še zlasti pa za uresničevanje samoupravnih in drugih pravic in interesov delavcev, za samoupravno usklajevanje posamičnih in skupnih interesov s splošnimi interesi, za usposabljanje delavcev za opravljanje samoupravnih in drugih družbenih funkcij, za demokratično določanje kandidatov za člane delegacije, za najširšo udeležbo delavcev pri izvrševanju funkcije oblasti in pri opravljanju družbenih zadev, za zagotavljanje socialne varnosti ter za razvijanje in krepitev njihove solidarnosti. Pri uresničevanju teh ciljev daje sindikat pobudo za sprejemanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov ter sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju.

Občina je dolžna v okviru svojih pravic in dolžnosti zagotavljati socialistični zvezi delovnega ljudstva in drugim organiziranim socialističnim silam v občini materialne in druge pogoje za uresničevanje njihovih funkcij, določenih z ustavo in tem statutom. Družbene organizacije, društva in združenja se financirajo praviloma iz svojih sredstev in v okviru samoupravnih interesnih skupnosti.

VII.

Občinska skupščina uresničuje sodelovanje z družbeno-političnimi organizacijami v občini tudi s sodelovanjem predstavnikov družbenopolitičnih organizacij na sejah njenih zborov in delovnih teles, in predstavnikov skupščine v organih in oblikah dela družbenopolitičnih organizacij, z izmenjavo informativnih in dokumentacijskih gradiv, z organiziranjem skupnih sestankov, z usklajevanjem programov dela in akcij in z drugimi oblikami medsebojnega sodelovanja.

VIII.

Občina Ljubljana Center je ustanovljena na ožjem mestnem območju mesta Ljubljane in teritorialno vključuje tudi staro mestno jedro. Na njenem območju se odvija usklajen gospodarski in družbeni razvoj.

Na področju gospodarstva je zlasti močno razvita dejavnost trgovine, industrije, gradbeništva, turizma in prometa, ki samoupravno združuje delo in sredstva z ostalimi vejami gospodarstva v drugih občinah v mestu, regiji SR Slovenije in SFR Jugoslaviji.

Na področju družbenih dejavnosti deluje veliko število temeljnih organizacij združenega dela, ki zadovoljujejo potrebe ne le občanov in delovnih ljudi občine, temveč tudi mesta, SR Slovenije ter SFR Jugoslavije.

V občini Ljubljana Center imajo svoj sedež številne mestne, regijske in republiške institucije, v katerih delovni ljudje in občani uresničujejo svoje skupne interese, pravice in dolžnosti.

Zaradi skupno ugotovljenih potreb po zagotavljanju enakega družbenoekonomskega položaja vseh delovnih ljudi in občanov Ljubljane, se delavci, delovni ljudje in občani občine Ljubljana Center z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin na območju Ljubljane združujejo v mesto Ljubljana kot posebno družbenopolitično skupnost, v kateri usklajujejo in uresničujejo določene skupno dogovorjene potrebe in interese ter zagotavljajo usklajen razvoj gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti.

Zaradi izmenjave mnenj in izkušenj pri razvijanju medsebojnih samoupravnih socialističnih družbenih odno-

sov ter zaradi pospeševanja usklajenega gospodarskega in družbenega razvoja se občina Ljubljana Center povezuje z drugimi občinami v regiji in v SR Sloveniji in z njimi skupno zagotavlja najugodnejše pogoje za zadovoljevanje potreb delovnih ljudi in občanov.

Občina Ljubljana Center sodeluje z drugimi občinami v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji, pospešuje vse oblike medsebojnega sodelovanja ter s tem prispeva k utrjevanju bratstva narodov in narodnosti Jugoslavije, skovanega v narodnoosvobodilni vojni in socialistični revoluciji.

IX.

Ta temeljna načela so sestavni del statuta občine Ljubljana Center in so podlaga za tolnačenje njegovih določb.

Iz temeljnih načel morajo izhajati vsi splošni akti, ki določajo politiko samoupravnega razvoja v občini.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Občina Ljubljana Center je samoupravna in temeljna družbenopolitična skupnost, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V občini delovni ljudje in občani uresničujejo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese, zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcijo oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

O uresničevanju svojih skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini odločajo delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega združevanja, v družbeno-političnih organizacijah, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, v delegacijah in po delegatih v občinski skupščini in v drugih organih samoupravljanja.

2. člen

Občina Ljubljana Center je pravna oseba.

Občino kot pravno osebo zastopa izvršni svet, v kolikor ni glede posameznih vprašanj zastopanja z zakonom ali tem statutom drugače določeno.

V premoženjsko-pravnih zadevah zastopa občino javni pravobranilec.

Sedež občine je v Ljubljani.

3. člen

Območje občine Ljubljana Center je določeno z zakonom.

Zakon določa tudi pogoje in postopek za spremembo meja ali za združitev z drugo občino.

4. člen

Občina Ljubljana Center lahko zaslužnim posameznikom, organizacijam in skupnostim podeljuje priznanja.

Vrste priznanj ureja odlok.

5. člen

Praznik občine Ljubljana Center je 9. maj, dan osvoboditve Ljubljane.

6. člen

Občina Ljubljana Center se v skladu z zakonom združuje z drugimi občinami na območju Ljubljane v mestno skupnost Ljubljana kot posebno družbenopolitično skupnost.

III. URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA V OBCINI

7. člen

Delovni ljudje uresničujejo oblast in upravljajo druge družbene zadeve z odločanjem na zborih, z referendumom in drugimi oblikami osebnega izjavljanja v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, po delegatih v organih upravljanja teh organizacij in skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, po delegacijah in delegatih v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti kot tudi z usmerjanjem in nadzorstvom dela organov, odgovornih skupščinam.

8. člen

Delovni ljudje se organizirajo na samoupravni podlagi v organizacije združenega dela, krajevne skupnosti samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti in določajo, katere skupne interese, pravice in dolžnosti v njih uresničujejo.

1. Samoupravljanje v združenem delu

9. člen

Delavci, samoupravno organizirani v organizacijah združenega dela oziroma drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ali drugih oblikah združevanja dela in sredstev upravljajo družbene zadeve, usklajujejo skupne interese ter na način, določen v samoupravnih sporazumih in statutih odločajo:

— z osebnimi izjavljanjem o neodtujljivih pravicah z referendumom, na svojih zborih, s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami in drugimi oblikami osebne izjavljanja, ki jih določa zakon, samoupravni sporazum in statut,

— po delegacijah in delegatih v organih upravljanja v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev,

— po delegatih v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti v skladu s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi teh skupnosti,

— po delegatih v občinski skupščini v skladu s tem statutom,

— po delegatih v organih upravljanja krajevnih skupnosti v skladu s statutom krajevne skupnosti.

10. člen

V organizaciji združenega dela, ki na podlagi zakona ali odloka občinske skupščine opravlja dejavnost, ali zadeve posebnega družbenega pomena, sodelujejo pri odločanju o zadevah, za katere tako določa zakon, odlok in samoupravni splošni akt organizacije združenega dela, delegati uporabnikov, ustanovitelja, organov občine, krajevne skupnosti in drugih zainteresiranih organizacij in skupnosti.

2. Samoupravljanje v samoupravnih interesnih skupnostih

11. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, samoupravno organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev, odločajo o vprašanih skupnega pomena ter uresničujejo samoupravne pravice:

— v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti,
— s odločajo o zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih določa ta statut,
— s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem.

12. člen

Samoupravno interesno skupnost upravlja skupščina. Skupščino sestavljajo delegati ki jih volijo in odpo-

kličejo delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti.

Skupščino samoupravne interesne skupnosti, ki jo ustanovijo delovni ljudje ter njihove organizacije in skupnosti za zadovoljevanje svojih potreb in interesov in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti na področju, za katero je skupnost ustanovljena, sestavljajo:

— zbor uporabnikov, ki ga sestavljajo delegati delavcev v združenem delu ter delegati delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnostih,

— zbor izvajalcev, ki ga sestavljajo delegati delavcev organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na področju, za katero je ustanovljena interesna skupnost.

Samoupravni sporazumi o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti določa sestavo skupščine in način delegiranja delegatov v skupščino skupnosti.

13. člen

Delavci v združenem delu in delovni ljudje in občani v krajevni skupnostih delegirajo delegate v skupščino samoupravnih interesnih skupnosti iz svojih izvoljenih delegacij.

Samoupravni splošni akti organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in statuti krajevni skupnosti določajo v skladu z zakonom način oblikovanja in sestavo splošne oziroma posebnih delegacij za delegiranje delegatov v skupščino samoupravnih interesnih skupnosti, razmerja delegacij do organov upravljanja temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ter druga vprašanja pomembna za delo delegacij in njihovega povezovanja z delavci oziroma delovnimi ljudmi in občani, ki so jih izvolili.

14. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine na področjih vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva odločajo enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevni skupnosti, kadar občinska skupščina odloča o vprašanjih s teh področij, ki jih določa ta statut.

15. člen

Če skupščina samoupravne interesne skupnosti iz 109. člena tega statuta ne odloči o vprašanjih, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, občinska skupščina samostojno sprejme odločitve o začasni ureditvi teh vprašanj.

3. Samoupravljanje v krajevni skupnosti

16. člen

Delovni ljudje in občani v soseski, več soseskah ali delu občine imajo pravico in dolžnost, da se samoupravno organizirajo v krajevno skupnost in v njej ter v sodelovanju z drugimi samoupravnimi skupnostmi in organizacijami neposredno zadovoljujejo svoje osebne in splošne potrebe in interese.

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti se s samoupravnim sporazumevanjem in na druge načine povezujejo s temeljnimi organizacijami združenega dela, s samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi, ki so zainteresirane za sodelovanje in so dolžne sodelovati pri zadovoljevanju določenih skupnih interesov, potreb in opravljanju nalog.

V krajevni skupnosti se povezujejo tudi delovni ljudje in občani, združeni v družbenopolitičnih organizacijah, družbenih organizacijah in društvih, v katerih uresničujejo posamične in skupne interese.

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti, sodelujejo pri upravljanju družbenih zadev in odločanju o vprašanjih skupnega pomena v občini, mestu Ljubljani in širših družbenopolitičnih skupnostih.

17. člen

Svoje skupne potrebe in interese delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti zadovoljujejo in uresničujejo na svojih zborih, v krajevni in terenskih organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, v društvih, v skupnostih potrošnikov in uporabnikov določenih dobrin in storitev, na zborih stanovalcev hiše, hišnih svetih, na zborih stanovalcev v krajevni skupnosti, s referendumom, s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, po delegatih v organizacijah združenega dela, ki opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, po delegacijah in delegatih v samoupravnih interesnih skupnostih, po delegacijah in delegatih v občinski skupščini ter po delegatih v širših družbenopolitičnih skupnostih. Izvrševanje določenih skupnih potreb in interesov poverja organom in delovnim telesom krajevne skupnosti.

18. člen

Krajevna skupnost se ustanovi v soseski, več soseskah ali dela občine, kjer so podani pogoji, ki zagotavljajo možnosti za neposredno samoupravno uresničevanje skupnih interesov delovnih ljudi in občanov.

Delovni ljudje in občani posamezne soseske, več sosesk ali dela občine ustanovijo krajevno skupnost, razdružijo večje krajevne skupnosti v dve ali več novih krajevni skupnosti ali del krajevne skupnosti priključijo k drugi krajevni skupnosti na podlagi razprave, sprejetih stališč in dogovorov v organizacijah Socialistične zveze delovnega ljudstva.

19. člen

Pobudo za ustanovitev, razdružitvev krajevne skupnosti, izdvojitve dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti lahko dajo:

- zbori delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti,
- zbor delegatov krajevne skupnosti,
- krajevna ali terenske organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Pobudo za razdružitvev krajevni skupnosti, izdvojitve dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti drugim krajevnim skupnostim morajo podati delovni ljudje in občani z območja vsake krajevne skupnosti, ki se želi razdružiti ali združiti; pobudo za priključitev k drugi krajevni skupnosti pa morajo podpreti tudi delovni ljudje in občani iz tiste krajevne skupnosti, h kateri se namerava priključiti del območja druge krajevne skupnosti.

Krajevne oziroma terenske organizacije Socialistične zveze delovnega ljudstva morajo o pobudi za ustanovitev, združitvev ali razdružitvev krajevni skupnosti, izdvojitve dela krajevne skupnosti ali priključitev dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti izvesti na teh območjih javno razpravo.

20. člen

O ustanovitvi, združitvi ali razdružitvi krajevni skupnosti, izdvojitvi dela krajevne skupnosti ali priključitvi dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti odločajo delovni ljudje in občani z referendumom.

21. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut.

Osnutek statuta pripravi svet krajevne skupnosti in ga predloži zboru delegatov krajevne skupnosti, le ta pa krajevnim organizacijam Socialistične zveze delovnega ljudstva, ki o njem organizira in vodi javno razpravo.

Na podlagi pripomb in predlogov danih v javni razpravi pripravi svet krajevne skupnosti predlog statuta.

Statut sprejme zbor delegatov krajevne skupnosti. Statut krajevne skupnosti je sprejet, če je zanj glasovalo najmanj dve tretjini vseh članov zbora delegatov krajevne skupnosti.

22. člen

Zaradi ustvarjanja in zagotavljanja materialnih in drugih pogojev za življenje in delo se lahko delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti neposredno povezujejo v skupnosti krajevnih skupnosti, v katerih na samoupravni podlagi ugotavljajo, usklajujejo in uresničujejo interese skupnega pomena.

Krajevne skupnosti lahko oblikujejo skupne organe za opravljanje stalnih ali občasnih skupnih nalog.

4. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje

23. člen

Z družbenimi dogovori delavci in drugi delovni ljudje zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

Družbene dogovore sklenejo občinska skupščina in zainteresirane organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, sindikati in druge družbenopolitične organizacije in družbene organizacije.

24. člen

Družbeni dogovor sklenejo v imenu udeležencev njihovi pooblaščenici organi.

Udeleženci družbenega dogovora sporazumno določijo postopek za sklenitev družbenega dogovora.

Ce se z družbenim dogovorom zagotavlja in usklajuje samoupravno urejanje odnosov, o katerih se delavci po zakonu osebno izjavljajo, ga sme pooblaščenici organ organizacije združenega dela skleniti, če se je pred tem večina delavcev v vsaki temeljni organizaciji v sestavi organizacije združenega dela, ki sklepa družbeni dogovor, izjavila, da se z njim strinja.

25. člen

Družbeni dogovor zavezuje udeležence, ki so ga sklenili, ali k njemu pristopili, da ukrenejo, kar je potrebno za njegovo izvajanje.

Udeleženec družbenega dogovora je družbeno in politično odgovoren, če se ne ravna po obveznostih iz tega dogovora.

26. člen

Družbeni dogovor neha veljati z dnem, ki ga soglasno določijo vsi udeleženci.

27. člen

S samoupravnimi sporazumi se urejajo in usklajujejo družbenoekonomski in drugi samoupravni odnosi ter interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbenoekonomskega položaja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Samoupravni sporazum sklenejo med seboj delavci v temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti, organizacije združenega dela, banke in druge finančne organizacije, skupnosti premoženjskega in osebnega zavarovanja, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, gospodarska zbornica in druga splošna združenja samoupravnih organizacij in skupnosti ter sindikata.

28. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma so lahko poleg sindikata tudi druge družbenopolitične organizacije, kadar se določijo odnosi, ki so pomembni za uresničevanje njihovih ciljev in nalog, določenih v njihovem statutu.

29. člen

Občina, njeni organi in organizacije so lahko udeleženci samoupravnega sporazuma, kadar združujejo sredstva, s

katerimi razpolagajo po načelu enakopravnosti med seboj ali s temeljnimi organizacijami ali drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

30. člen

Udeleženec je lahko tudi delovni človek, ki opravlja obrtno ali drugo dejavnost, oziroma delovni človek, ki samostojno opravlja poklicno dejavnost, če združuje svoje delo in sredstva z delom delavcev in sredstvi družbene reprodukcije v temeljni organizaciji, oziroma če združuje svoje delo in sredstva v druge oblike združenega dela in sredstev.

31. člen

Pobudo za sklenitev samoupravnega sporazuma dajejo delavci oziroma drugi delovni ljudje neposredno ali po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih, kakor tudi po sindikatu, drugi družbenopolitični organizaciji, organih občine ali gospodarski zbornici.

32. člen

Sindikati ima pravico dajati predloge za sklenitev samoupravnih sporazumov.

Sindikati sodeluje pri sklenitvi samoupravnih sporazumov, s katerimi se ureja delovno razmerje delavcev v združenem delu ali določajo osnove in merila za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke in za skupno porabo delavcev.

Ce sindikat ne podpisuje sporazuma iz drugega odstavka tega člena, ga organizacija združenega dela lahko uporablja, sindikat pa lahko sproži spor pred sodiščem združenega dela, če ni za spor pristojno ustavno sodišče.

33. člen

Ce občinska skupščina predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije dolžne izvesti postopek za samoupravno sporazumevanje, lahko da predlog za sklenitev samoupravnega sporazuma vsaka samoupravna organizacija ali skupnost, na katero se ta obveznost nanaša.

Ce v predpisanem roku nobena od samoupravnih organizacij ali skupnosti ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko da sindikat ali organ občine oziroma izvršni svet.

34. člen

Udeleženci samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja so enakopravni.

Samoupravni sporazum in družbeni dogovor se skleneta svobodno in v skladu z izraženo voljo udeležencev.

35. člen

Pravice, obveznosti in odgovornosti udeležencev samoupravnega sporazuma nastanejo z dnem njegove sklenitve, če ni v samoupravnem sporazumu določeno drugače.

36. člen

S samoupravnim sporazumom in družbenim dogovorom se lahko predvidi arbitraža ali kakšen drug način za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju sporazuma oziroma dogovora.

Ce družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum ne predvideva arbitraže ali kakšnega drugega načina za reševanje sporov, ki nastanejo pri izvajanju dogovora oziroma sporazuma, rešuje te spore sodišče združenega dela.

37. člen

Sprejete družbene dogovore oziroma samoupravne sporazume, kjer je udeleženec občinska skupščina ali njen organ, se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Udeleženec družbenega dogovora oziroma samoupravnega sporazuma, ki je dal pobudo za sklepanje je dolžan poskrbeti, da je družbeni dogovor oziroma samoupravni sporazum, potem ko je veljavno sklenjen, objavljen v

Uradnem listu SR Slovenije, če se podpisniki ne dogovorijo za drug način objave.

Upravni organ občine, ki vodi evidenco samoupravnih splošnih aktov organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini, je dolžan voditi tudi evidenco družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, kjer je udeleženec organ občine.

5. Skupščinski sistem

38. člen

Zaradi neposrednega uresničevanja svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti in zaradi organizirane udeležbe pri opravljanju funkcije občinske skupščine, oblikujejo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije.

39. člen

V temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih oblikujejo delegacije:

1. delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela in v delovnih skupnosti, ki opravljajo dela skupnega pomena za več temeljnih organizacij združenega dela.

2. delovni ljudje, ki delajo v kmetijstvu, obrtnih in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastniško pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja.

3. delovni ljudje v delovnih skupnostih državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter v drugih delovnih skupnostih, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kot tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi v oboroženih silah SFRJ, na način, določen z ustavo in zakonom.

4. delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih. Pri oblikovanju delegacij v organizacijah združenega dela na področju izobraževanja, sodelujejo študenti in učenci srednjih šol pod pogoji in na način, ki jih določa zakon.

Delegacije oblikujejo tudi delovni ljudje, ki trajno delajo v delu temeljne organizacije združenega dela, ki ni na območju občine, na katerem je sedež te organizacije.

V temeljni organizaciji združenega dela oziroma delovni skupnosti z majhnim številom delovnih ljudi opravljajo funkcijo delegacije vsi delovni ljudje.

V družbenopolitičnih organizacijah opravljajo funkcijo delegacij njihovega izvoljenega telesa, določena z njihovimi statuti oziroma drugimi sklepi.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, lahko v skladu z zakonom oziroma odlokom občinske skupščine oblikujejo skupno delegacijo.

40. člen

Če se med mandatnim obdobjem občinske skupščine ustanovi na območju občine nova temeljna samoupravna organizacija ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij občinske skupščine v skladu z zakonom in odlokom občinske skupščine.

41. člen

Člane delegacije volijo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih izmed sebe neposredno s tajnim glasovanjem.

Temeljne samoupravne organizacije in skupnosti določajo v svojih statutih v skladu z zakonom število članov in sestavo svoje delegacije ter način izvolitve in odpoklica delegacije.

42. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti, povezanih z delom in drugimi

skupnimi interesi v združenem delu ali z interesi v občini, ki jim glede na merila, določena s tem statutom, ne pripada samostojno delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, obravnavanja vprašanja in pristojnosti občinske skupščine, določanja skupnih stališč za delegate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi s opravljanjem funkcij občinske skupščine.

43. člen

Konference delegacij oblikujejo s sporazumi temeljne samoupravne organizacije in skupnosti v skladu s tem statutom in odlokom občinske skupščine.

S sporazumom o oblikovanju konference temeljne samoupravne organizacije in skupnosti uredijo način in postopek oblikovanja konference, način delegiranja delegatov v konferenco, pravice in dolžnosti konference ter razmerja med konferenco in delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti, način pošiljanja delegatov v zbor združenega dela občinske skupščine, način sprejemanja stališč in smernic, materialne pogoje za delo konference, izvrševanje strokovnih in administrativno-tehničnih nalog za konferenco, sedež konference in druga vprašanja, pomembna za delo konference.

44. člen

Število delegatov, ki jih delegacije oziroma konference delegacij zbora združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter krajevnih skupnosti delegirajo v zbor občinske skupščine se določi sorazmerno s številom delovnih ljudi in občanov v teh organizacijah oziroma skupnostih, vendar tako, da je zagotovljena ustreznost zastopnosti posameznih področij družbenega dela oziroma posameznih območij.

45. člen

Zbori občinske skupščine predstavljajo stalno konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljana.

Občinska skupščina v skladu s statutom mesta in tem statutom z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljana, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima občinska skupščina v zborih skupščine mesta Ljubljana skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

46. člen

Občinska skupščina predstavlja stalno konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije.

Občinska skupščina v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SR Slovenije, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima občinska skupščina v zborih skupščine SR Slovenije skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

47. člen

Vsaka delegacija ali konferenca delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti delegira iz svoje sestava, glede na vprašanja, ki se obravnavajo v občinski skupščini, svoje delegate tako, da bodo najboljše zastopali interese njene organizacije oziroma skupnosti in interese celotne družbe.

Delegacija oziroma konferenca delegacij lahko določi

delegata za posamezno sejo zbora občinske skupščine ali za določeno zadevo, ki je na dnevnem redu seje zbora občinske skupščine.

48. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanih, o katerih se odloča v skupščini, ravna delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oziroma družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

49. člen

Delegat je dolžan o delu občinske skupščine in skupščin drugih družbenopolitičnih skupnosti in o svojem delu obveščati delegacije in temeljne samoupravne organizacije in skupnosti oziroma družbenopolitične organizacije, ki so ga delegirale in jim je odgovoren za svoje delo.

Samoupravne organizacije in skupnosti s svojimi splošnimi samoupravnimi akti podrobneje določijo pravice, dolžnosti in odgovornosti delegatov in delegacij, razmerje med delegati, delegacijami in pristojnimi samoupravnimi ter strokovnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, način in obliko medsebojnega obveščanja in druga pomembna vprašanja, s katerimi se zagotavljajo pogoji za delovanje delegatov in delegacij.

50. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je, predloge odlokov in drugih aktov in sprožiti vsako vprašanje z delovnega področja zbora; ob upoštevanju pravic in dolžnosti delegacij.

51. člen

Delegat ima na zasedanjih zbora pravico predlagati zboru, katerega član je, naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanju zbora pravico zahtevati od izvršnega organa odgovor na vprašanja, ki se tičejo njihovega dela ali zadev iz njihove pristojnosti.

52. člen

Da bi lahko izvrševal svoje dolžnosti, ima delegat pravico zahtevati od upravnih organov ter od organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti podatke, ki so mu potrebni za njegovo delo v občinski skupščini.

53. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt, ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, katerega član je, prav tako se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora.

Brez dovoljenja zbora, katerega član je, sme biti delegat priprt samo, če je zaloten pri kaznivem dejanju, za katerega je predpisana kazen strogega zapora nad pet let. V takem primeru mora državni organ, ki je delegatu vzela prostost, to sporočiti predsedniku zbora. Ta predloži primer zboru, da določi, ali naj se postopek nadaljuje oziroma ali naj ostane odločba o odvzemu prostosti v veljavi.

Zbor sme vzpostaviti imuniteto tudi delegatu, ki se nanjo ni skliceval, če je to potrebno za opravljanje njegove funkcije.

Če zbor ni zbran, odloči mandatno-imunitetna komisija ustreznega zbora pri poznejši potrditvi zbora o tem, ali dovoljuje odvzem prostosti oziroma nadaljevanje kazenskega postopka in o vzpostavitvi imunitete delegatu.

Kadar skupščina samoupravne interesne skupnosti odloča s skupščino družbenopolitične skupnosti, uživajo člani te skupščine imuniteto v skladu z drugim odstavkom tega člena.

6. Oblike osebnega izjavljanja v občini

a) Referendum

54. člen

Občinska skupščina lahko razpiše referendum, da delovni ljudje in občani neposredno odločijo o posameznem vprašanju, da se vnaprej izrečejo o predlogu odloka ali drugega akta iz njene pristojnosti ali da potrdijo že sprejet odlok ali drug akt občinske skupščine.

Občinska skupščina mora razpisati referendum za sprejem odločitve o uvedbi samoprispevka za financiranje skupnih ali splošnih družbenih potreb v občini in v drugih, z zakonom določenih primerih.

55. člen

Razpis referenduma v občini lahko predlagajo družbenopolitične organizacije občine, krajevne skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela v občini, samoupravne interesne skupnosti za območje občine ter zbori delovnih ljudi in občanov.

O predlogu za razpis referenduma mora občinska skupščina odločiti v 60 dneh in skleniti, da se referendum razpiše ali zavrniti predlog za razpis.

O svoji odločitvi mora občinska skupščina obvestiti predlagatelja.

56. člen

Občinska skupščina mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj tretjina zborov delavcev v združenem delu občine, najmanj tretjina zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih na območju občine, občinski svet zveze sindikatov oziroma občinska konferenca socialistične zveze delovnega ljudstva.

Zahteva za razpis referenduma mora biti obrazložena. V zahtevi mora biti jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma.

Občinska skupščina mora razpisati referendum v 60 dneh po prejemu zahteve za razpis.

57. člen

Občinska skupščina razpiše referendum s sklepom.

Sklep o razpisu referenduma mora vsebovati navedbo zadeve, ki je predmet referenduma, dan izvedbe referenduma in območje, za katero se referendum razpisuje.

Sklepe o razpisu referenduma se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

58. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo delovni ljudje in občani, ki so vpisani v splošnem volilnem imeniku območja, na katerem se izvaja referendum.

Če je referendum razpisan za sprejem odločitve o uvedbi samoprispevka za financiranje skupnih družbenih potreb, imajo pravico glasovanja tudi delavci v združenem delu, ki še nimajo volilne pravice in stalno prebivajo na območju, na katerem se izvaja referendum.

59. člen

Odločitev na referendumu je sprejeta, če je zanjo glasovala večina delovnih ljudi in občanov, ki imajo na območju, na katerem se referendum izvaja, pravico glasovanja.

Odločitev sprejeta na referendumu, se objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Odločitev, sprejeta na referendumu, je obvezna. Občinska skupščina eno leto po izvedbi referenduma ne more sprejeti odloka ali drugega akta, ki bi bil v nasprotju z izidom referenduma in tudi ne ponoviti referenduma o istem vprašanju.

60. člen

Referendum v občini vodi občinska volilna komisija za volitve delegatov v skupščine družbenopolitičnih skupnost.

Občinska volilna komisija ugotavlja in objavlja izid referenduma.

61. člen

Druga vprašanja, ki se nanašajo na razpis in izvedbo referenduma, ugotavljanja rezultatov glasovanja, naloge volilne komisije in druga vprašanja, uredi občinska skupščina v skladu z zakonom s posebnim odlokom.

b) Podpisovanje in posebne pismene izjave

62. člen

Občinska skupščina lahko odloči, da delavci v združenem delu v občini oziroma delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami sprejmejo odločitev o posameznem vprašanju, pomembnem za delavce v združenem delu oziroma za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, oziroma odločijo o drugih vprašanjih iz pristojnosti občinske skupščine.

Sklep o sprejemanju odločitev s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami sprejme občinska skupščina oziroma njen zbor, ki je po tem statutu pristojen odločati o posameznem vprašanju.

63. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o vprašanjih, pomembnih za delavce v združenem delu v občini ter za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, oziroma o vprašanjih, o katerih po tem statutu enakopravno odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom oziroma posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delavcev v združenem delu v občini, ter večina delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ki imajo pravico glasovanja.

64. člen

Delavci v združenem delu v občini s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o vprašanjih, pomembnih za delavce v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v občini, oziroma o vprašanjih, o katerih po tem statutu samostojno odloča zbor združenega dela.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom ali posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delavcev v združenem delu v občini.

65. člen

Delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami odločajo o zadevah, pomembnih za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma vprašanjih, o katerih po tem statutu samostojno odloča zbor krajevnih skupnosti.

Odločitev je sprejeta, če se je zanjo s podpisom ali posebnimi pismenimi izjavami izrekla večina delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, ki imajo pravico glasovanja.

66. člen

Glede podajanja predlogov in zahtev, odločanja o zahtevah za sprejem odločitev s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami, rokov, organov za vodenje postopka odločanja, ugotavljanja in objavljanja izida, obveznega upoštevanja sprejetih odločitev ter glede drugih vprašanj pri odločanju s podpisovanjem oziroma posebnimi pismenimi izjavami se smiselno uporabljajo določbe tega statuta o referendumu.

IV. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBČINE

67. člen

Delovni ljudje in občani opravljajo funkcijo oblasti in uresničujejo vse druge skupne interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo in tem statutom uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani zlasti:

— ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo; spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj, določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesno-kulturne in druge skupne potrebe, urejajo medsebojne odnose, zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena in v ta namen ustahavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti; zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti, zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov; zagotavljajo uresničevanje enakopravnosti narodov in narodnosti; varujejo zakonitosti ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo; zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov, organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito; urejajo in organizirajo ljudsko obrambo, izvajajo in usklajujejo priprave za splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij;

— skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora, za varstvo človekovega okolja; za urejanje in smotno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi;

— z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih;

— zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni sami skrbeti zase, skrbijo za varstvo vojaških, delovnih in drugih invalidov; za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi;

— skrbijo za varstvo borcev narodnoosvobodilne vojne in drugih borcev ter žrtev fašističnega nasilja;

— načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji, zagotavljajo smotno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj, posebno skrb posvečajo stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so po ustavi in zakonu deležne posebne družbene pomoči;

— razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturnih in prosvetnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov in spominskih obležij ter spomenikov ljudske revolucije;

— oblikujejo kadrovske politike in zagotavljajo njeno uresničevanje usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine;

— uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi;

— sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike Socialistične federativne republike Jugoslavije in mednarodnih pogodb.

68. člen

Pravice in dolžnosti, ki se po ustavi in zakonu izvršujejo v občini, izvršujejo delovni ljudje in občani občine Ljubljana-Center v občini Ljubljana-Center in v mestu Ljubljana kot posebni družbenopolitični skupnosti.

Delovni ljudje in občani Ljubljana Center v mestu

Ljubljana uresničujejo tiste interese ter izvršujejo tiste pravice in dolžnosti, ki jih mestu Ljubljana poverijo občine na območju mesta.

Statut mesta Ljubljana kot skupni dogovor občin na območju mesta, ki ga sprejme skupščina mesta Ljubljana v soglasju s skupščinami občin na območju mesta, določa, katere skupne interese uresničujejo ter katere pravice in dolžnosti izvršujejo delovni ljudje in občani v mestu Ljubljana.

1. Družbeno planiranje

69. člen

Delovni ljudje in občani občine, organizirani v temeljni organizaciji združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih z družbenim planiranjem zagotavljajo:

— skupno razvojno družbeno-ekonomsko politiko na podlagi samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, s katerimi se zagotavlja uresničevanje razvoja občin in njegovo usklajevanje z razvojem mesta Ljubljane, ljubljanske regije in širših družbenopolitičnih skupnosti ter pospeševanje in usklajevanje razvoja posameznih dejavnosti;

— ekonomsko in družbeno kontrolo nad celoto družbene reprodukcije ter nad pogoji, sredstvi in rezultati dela na vseh stopnjah v vseh oblikah združenega dela;

— usklajevanje odnosov v razvoju gospodarstva in družbe ter materialnih proporcij v celotni družbeni reprodukciji in njenih posameznih delih, obvladovanje stihijskega delovanja trga in razvojnih neenakomernosti v delovnih pogojih in pridobivanju dohodka;

— najugodnejše pogoje za razvoj proizvodnih sil in produktivnosti dela, stalno izboljševanje materialnih in drugih življenjskih pogojev ter vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka kot svobodnega družbenega proizvajalca in ustvarjalca.

70. člen

Vsebina družbenega planiranja v občini so skupni interesi in cilji gospodarstva in družbenega razvoja, ki izhajajo iz ocenjenih možnosti in pogojev in so izraženi v družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih med delavci, organiziranimi v združenem delu, ter delovnimi ljudmi in občani v samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

71. člen

Družbeni plan občine, plani samoupravnih interesnih skupnosti in plani drugih dejavnosti, ki s svobodno mnenjavo dela pridobivajo dohodek iz združenega dela materialne proizvodnje, morajo biti v skladu z dohodkom, ki ga planirajo temeljne organizacije združenega dela materialne proizvodnje.

72. člen

Srednjeročni družbeni plan je temeljni plan ekonomskega in družbenega razvoja občine.

Srednjeročni družbeni plan občine se praviloma sprejema za obdobje petih let.

Občina ima lahko tudi dolgoročni družbeni plan.

Dolgoročni družbeni plan se praviloma sprejema za obdobje, daljše od petih let.

Odločitev o izdelavi dolgoročnega družbenega plana sprejme občinska skupščina.

73. člen

V skladu z načelom sočasnega in kontinuiranega planiranja morajo vsi nosilci družbenega planiranja v občini v obdobju, v katerem se uresničuje srednjeročni plan, nenehno, najmanj pa enkrat na leto analizirati, kako se ta uresničuje, da bi v skladu s cilji in nalogami srednjeročnega plana določili konkretne naloge, za prihodnje plansko leto ter sprejeli ustrezne smernice in ukrepe, s katerimi je treba nastopiti v prihodnjem letnem obdobju.

74. člen

Plan samoupravne organizacije oziroma samoupravne skupnosti se sprejme na podlagi enega ali več poprej sklenjenih samoupravnih sporazumov o temeljih plana samoupravne organizacije, oziroma skupnosti, plan občine pa na podlagi enega ali več poprej sklenjenih dogovorov o temeljih plana občine.

75. člen

Organi upravljanja organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter organi občine morajo pravočasno organizirati in usmeriti pripravljanje samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljih plana.

Strokovne službe in upravni organi občine so odgovorni za pravilnost in strokovno utemeljenost podatkov in realnost ocen in predlogov.

76. člen

Temeljna organizacija združenega dela v skladu z zakonom samostojno pripravlja in sprejema svoj plan ter pripravlja elemente za samoupravne sporazume o temeljih plana delovne organizacije, sestavljene organizacije, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti ter druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Temeljna organizacija združenega dela pripravlja tudi elemente za dogovor o osnovah planov občine.

77. člen

Samoupravne sporazume o temeljih planov, delovne organizacije, sestavljene organizacije, samoupravne interesne skupnosti sklepajo za temeljno organizacijo združenega dela njen delavski svet, za drugo samoupravno organizacijo in skupnost pa njen organ upravljanja.

78. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela na področju izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva, informacijske dejavnosti ter drugih družbenih dejavnosti ter temeljne organizacije združenega dela, ki opravljajo gospodarske dejavnosti, za katere je v zakonu ali odloku občinske skupščine oziroma skupščine mesta Ljubljane določeno, da opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena, sklepajo samoupravne sporazume in sprejemajo plan pod pogoji in na način, s katerim se zagotavlja uresničevanje posebnega družbenega interesa.

79. člen

Samoupravne sporazume o temeljih plana samoupravne interesne skupnosti sklepajo samoupravne organizacije in skupnosti, ki so ustanovile samoupravno interesno skupnost, in vse organizacije združenega dela ter delovne skupnosti, ki združujejo delo in sredstva, da bi prek samoupravne interesne skupnosti uresničevale skupne potrebe in interese, tako kot je določeno v statutu te skupnosti.

80. člen

Pri sklepanju samoupravnih sporazumov o osnovah plana samoupravne interesne skupnosti sodelujejo tudi pristojni organi občine, če je samoupravna interesna skupnost ustanovljena za opravljanje dejavnosti, oziroma zadev, za katere je z zakonom ali na zakonu temelječim odlokom občinske skupščine oziroma skupščine mesta Ljubljane določeno, da so posebnega družbenega pomena.

81. člen

Samoupravne sporazume o temeljih plana krajevnih skupnosti sklepajo temeljne organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, ki imajo pravico in dolžnost, da v njej uresničujejo določene interese svojih delavcev oziroma svojih članov samoupravne

interesne skupnosti, ter delovni ljudje in občani na način, ki ga določa statut krajevne skupnosti.

82. člen

Družbeni plan občine sprejme občinska skupščina na podlagi poprej sklenjenih sporazumov in dogovorov o temeljnih plana.

Občinska skupščina sprejme na predlog izvršnega sveta odlok o pripravi družbenega plana občine.

Za pripravo družbenega plana občine skrbi izvršni svet, ki je odgovoren, da se pravočasno določi delovni program priprave družbenega plana in opravijo vsa dejanja, ki so nujna za pripravo in pravočasno predložitev osnutka oziroma predloga družbenega plana.

83. člen

Dogovarjanje o osnovah družbenega plana občine izvajajo organi samoupravnih organizacij oziroma skupnosti in organi občine. O poteku dogovarjanja o osnovah družbenega plana in o drugih vprašanih v zvezi s pripravo družbenega plana obvešča skupščino izvršni svet.

84. člen

Dogovore o osnovah družbenega plana občine sklepajo v skladu z zakonom in tem statutom po predhodni javni obravnavi med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih, izvršni svet občinske skupščine v imenu občine Ljubljana Center ter pristojni organi organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

85. člen

Z družbenim planom občine se ukvarjajo materialni in drugi odnosi pri uresničevanju ekonomskih, socialnih, stanovanjskih in drugih potreb delavcev in vseh delovnih ljudi, o katerih leti odločajo v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, v občini ter v samoupravnih interesnih skupnostih v občini, ter usmerjata in usklajujeta gospodarski in družbeni razvoj v občini.

Družbeni plan občine Ljubljana Center vsebuje zlasti:

- temelje razvojne politike občine,
 - možnosti in ukrepe za zagotavljanje pogojev ekonomskega razvoja ter temeljne usmeritve za razvoj posameznih gospodarskih dejavnosti,
 - temeljna razmerja v delitvi dohodka na splošno, skupno in osebno porabo,
 - možnosti in ukrepe za zagotavljanje pogojev gospodarskega in socialnega razvoja kot celote, za zaposlovanje ter za nenehno izboljševanje delovnih in življenjskih pogojev delovnih ljudi in občanov,
 - možnosti in ukrepe za razvoj izobraževanja, otroškega varstva, zdravstva in drugih oblik socialne zaščite delovnih ljudi in občanov,
 - možnosti in ukrepe za razvoj komunalnih dejavnosti, stanovanjske izgradnje, prostorskega urejanja ter gospodarnega izkoriščanja zemljišč in dobrin v splošni rabi,
 - možnosti in ukrepe za varstvo dobrin splošnega pomena in vrednot človekovega okolja,
 - možnosti in ukrepe za razvijanje obrambne sposobnosti, varnosti in družbene samozaščite v občini,
 - možnosti in ukrepe za razvijanje drugih dejavnosti, pomembnih za življenje in delo delovnih ljudi in občanov.
- Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki jih je občina prevzela z dogovori o osnovah srednjeročnih planov SR Slovenije in mesta Ljubljane ter z dogovori, sklenjenimi v okviru medobčinskega in regijskega sodelovanja.

Družbeni plan občine vsebuje tudi obveznosti, ki za občino ter za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini izvirajo iz zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov, ki jih je v mejah svojih, v ustavi določenih pravic in dolžnosti, sprejela občinska skupščina.

86. člen

Osutek družbenega plana občine pripravi izvršni svet in ga predloži v obravnavo občinski skupščini.

Ob predložitvi družbenega plana občine mora izvršni svet obvestiti občinsko skupščino o vprašanih, ki so bistvene pomena za določitev skupnih interesov in ciljev, ki jih je treba uresničiti v planskem obdobju, pa o njih do predložitve osnutka ni bilo mogoče doseči dogovora s posameznimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

87. člen

Na podlagi dogovorov o osnovah družbenega plana občine in na podlagi usklajenih stališč iz javne obravnave o osnutku družbenega plana občine med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevnih skupnostih, določi izvršni svet predlog družbenega plana občine in ga predloži občinski skupščini v sprejem.

Ce do roka, ki je bil določen za predložitev predloga družbenega plana občine, ni bil dosežen dogovor o vprašanih iz 26. člena tega statuta, predlaga izvršni svet občinski skupščini, da sprejme ukrepe, za katere je pooblaščen z ustavo in zakonom.

88. člen

Ce organizacija združenega dela pri sprejemanju plana ali pri izvajanju ukrepov za njegovo uresničevanje ne spoštuje sprejetih obveznosti samoupravnih sporazumov in dogovorov o osnovah plana občine in s tem bistveno ogroža uresničitev določenih skupnih interesov in ciljev, trdnost gospodarstva ali enakopravnost delavcev pri pridobivanju dohodka, ukrepa občinska skupščina na predlog izvršnega sveta.

89. člen

Izvršni svet je dolžan spremljati uresničevanje sprejete družbenega plana in skupščini v roku, ki ga sama določi, najmanj pa enkrat letno predložiti poročilo o uresničevanju srednjeročnega plana v preteklem obdobju skupaj s svojo oceno možnosti za razvoj v naslednjem letu ter s predlogi ukrepov, ki so potrebni za uresničevanje planov v tekočem letu.

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana občine ter ocenjenih možnosti za njegovo uresničevanje predlaga izvršni svet občinski skupščini smernice za uresničevanje družbenega plana v posameznem letu.

Ce izvršni svet ugotovi, da družbenega plana ne bo mogoče uresničiti, predlaga občinski skupščini spremembe in dopolnitve družbenega plana.

Družbeni plan občine se spremeni po postopku, ki je z zakonom in tem statutom določen za sprejemanje družbenega plana občine.

2. Gospodarstvo in družbene dejavnosti

90. člen

Občina spremlja, usmerja in usklajuje razvoj gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, spremlja in analizira poslovanje organizacij združenega dela, jih vzpodbuja in podpira pri ukrepih za povečanje proizvodnje in produktivnosti dela, pri uvajanju sodobne tehnologije in boljše organizacije dela.

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela so dolžni na podlagi sprejetih sporazumov in dogovorov o temeljnih planov skrbeti za hitrejši razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti v občini tudi z združevanjem dela in sredstev.

91. člen

Občina vzpodbuja vse oblike združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije organizacij združenega dela, sodelovanja pri urejanju medsebojnih razmerij ter usklajevanja proizvodnje in drugih dejavnosti v samoupravno dogovorjeni družbeni delitvi dela, vzpostavljanja razmerij med organizacijami združenega dela materialne proizvodnje in organizacijami združenega dela, ki opravljajo

družbene dejavnosti, vzpodbuja samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje ter ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, v katerih si delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v procesu celotnega družbenega dela združujejo sredstva, uresničujejo socialno varnost in druge skupne interese in cilje.

92. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela v občini, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitvami na debelo oz. z izvoznimi in uvoznimi posli ali drugimi zunanjetrgovinskimi posli, ter proizvajalne in druge organizacije združenega dela, s katerimi te trajno poslujejo uredijo medsebojne odnose v tem sodelovanju s samoupravnim sporazumom v skladu z zakonom.

Delovni ljudje in občani sodelujejo z organizacijami združenega dela, ki se ukvarjajo s prometom blaga in storitev na drobno kot potrošniki, organizirani v krajevnih skupnostih ter drugih samoupravnih skupnostih in organizacijah potrošnikov.

93. člen

Delovni ljudje in občani vzpodbujajo razvoj storitvenih dejavnosti, sodelujejo pri oblikovanju politike in načrtovanju razvoja malega gospodarstva in tistih storitvenih dejavnosti v občini, ki zagotavljajo pogoje za normalno življenje in delo.

94. člen

Delavci, delovni ljudje in občani neposredno in po svojih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacijah, drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter občinski skupščini in njenih organih zagotavljajo pogoje za opravljanje tistih gospodarskih in družbenih dejavnosti, ki so nujno potrebne za njihovo življenje in delo.

Občinska skupščina določi z odlokom, ki temelji na zakonu katere dejavnosti organizacij združenega dela, ki opravljajo gospodarske in druge družbene dejavnosti so posebnosti družbenega pomena in uredi način uresničevanja posebnega družbenega interesa ter v skladu z njim način uresničevanja samoupravnih pravic delavcev.

95. člen

Na področjih komunalnih dejavnosti, energetike, vodnega gospodarstva, prometa in zvez in drugih dejavnosti materialne proizvodnje, v katerih delovanje tržnih zakonitosti ni podlaga za usklajevanje dela in potreb in za vrednotenje delovnih uspehov, če je trajno opravljanje teh dejavnosti nujno za zadovoljevanje potreb določenih uporabnikov, se lahko ustanovijo samoupravne interesne skupnosti, v katerih se uresničujejo skupni interesi, določeni s samoupravnim sporazumom.

V teh samoupravnih interesnih skupnostih se delovni ljudje kot uporabniki proizvodov in storitev združujejo z delavci, ki opravljajo te dejavnosti, in zadovoljujejo v njih svoje osebne in skupne potrebe, združujejo sredstva in določajo namen njihove uporabe, opredeljujejo pogoje in način opravljanja teh dejavnosti, sprejemajo in uresničujejo programe dela in razvoja, vplivajo na oblikovanje cen in sodelujejo pri določanju politike cen, uresničujejo druge skupne interese ter medsebojno urejajo druga razmerja, pravice, obveznosti in odgovornosti.

96. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe na področju komunalnih dejavnosti.

Delovni ljudje in občani prek krajevnih skupnosti ter delavci organizacij združenega dela kot uporabniki komunalnih storitev skupaj z delavci komunalnih organizacij

združenega dela s samoupravnim sporazumom ustanovijo komunalno skupnost.

V komunalni skupnosti odločajo o planih komunalnih dejavnosti, o združevanju in uporabi sredstev za komunalne dejavnosti, o pogojih in načinu opravljanja komunalnih dejavnosti ter o uresničevanju drugih skupnih interesov na področju komunalnih dejavnosti. Uporabniki in izvajalci komunalnih storitev s samoupravnim sporazumom določijo, katere skupne zadeve in interese uresničujejo v komunalnih skupnostih in katere v zvezah teh skupnosti.

97. člen

Delavci, delovni ljudje in občani določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese ter zadovoljujejo skupne in osebne potrebe pri preskrbi z osnovnimi prehrabnimi dobrinami in drugimi za življenje in delo potrebnimi dobrinami in storitvami, tako da:

— neposredno in po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori ali na drug v skladu z zakonom določen način uveljavljajo poseben družbeni interes in določajo način njegovega uresničevanja

— kot uporabniki dobrin in storitev neposredno in po svojih samoupravnih organizacijah in skupnostih lahko skupaj z delavci v organizacijah združenega dela, ki proizvajajo, predelujejo in prodajajo dobrine oziroma opravljajo storitve, ustanovijo samoupravno interesno skupnost, v kateri uresničujejo s samoupravnim sporazumom določene skupne interese,

— z družbenimi plani zagotavljajo pogoje za organizirano in kontinuirano preskrbo z dobrinami in storitvami, — da se kot uporabniki določenih dobrin in storitev organizirajo v skupnosti potrošnikov, v katerih določajo in usklajujejo svoje zahteve in potrebe po dobrinah in storitvah ter dajejo predloge in predlagajo ukrepe za izboljšanje preskrbe.

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom z odlokom določi, da so določene dejavnosti ali zadeve organizacij združenega dela, ki proizvajajo, predelujejo ali prodajajo osnovne prehrabne dobrine in druge za življenje in delo neobhodno potrebne dobrine oziroma opravljajo za življenje in delo neobhodno potrebne storitve, posebnega družbenega pomena in določi način uresničevanja splošnega družbenega interesa pri opravljanju teh dejavnosti.

98. člen

Delovni ljudje in občani v občini samostojno rešujejo svoje stanovanjske potrebe ter z družbenimi dogovori, samoupravnimi sporazumi in pogodbami po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo in združujejo sredstva za ta namen ter urejajo medsebojna razmerja, pravice in obveznosti.

Delovni ljudje in občani v občini v okviru samoupravne stanovanjske skupnosti zagotavljajo prenovo dotrajanih stanovanjskih hiš in poslovnih prostorov oziroma predelov mesta.

Svoje interese pri načrtovanju, graditvi, prenovi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji in pri združevanju sredstev za te namene uresničujejo delovni ljudje in občani v občini samostojno na zborih stanovalcev, v hišnih svetih in samoupravni stanovanjski skupnosti.

Delovni ljudje in občani s samoupravnim sporazumom določajo, katere osebne in skupne potrebe in interese pri graditvi, prenovi, uporabi in gospodarjenju s stanovanji uresničujejo po načelu vzajemnosti in solidarnosti v občinski ter katere v širši samoupravni interesni skupnosti oziroma zvezi teh skupnosti.

Občinska skupščina z odlokom na podlagi zakona lahko predpiše obveznost organizacij združenega dela in drugih zavezancev, da iz dohodka izločijo in združujejo sredstva za graditev stanovanj in za pomoč delovnim ljudem z nižjimi dohodki pri graditvi, prenovi in uporabi stanovanj ali sprejme druge ukrepe v skladu z zakonom.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini načrtujejo

in zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve ter povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri izgradnji stanovanj.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini posebno skrb posvečajo stanovanjskim potrebam delovnih ljudi in občanov, ki so po ustavi in zakonu deležni posebne družbene pomoči.

99. člen

Delavci ter drugi delovni ljudje in občani v občini določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje potrebe na področju vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, zdravstva, socialnega varstva in telesne kulture.

Za organizirano zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb po storitvah dejavnosti iz prejšnjega odstavka delavci in drugi delovni ljudje neposredno in po svojih organizacijah združenega dela in drugih organizacij in skupnostih z delavci v organizacijah združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, po načelih vzajemnosti in solidarnosti ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti.

V samoupravnih interesnih skupnostih delovni ljudje uresničujejo svobodno menjavo dela, enakopravno in sporazumno odločajo o opravljanju družbenih dejavnosti v skladu s skupnimi interesi, določajo politiko razvoja, obsega pravic in način njihovega uresničevanja, združujejo sredstva za opravljanje teh dejavnosti, opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese pri opravljanju teh dejavnosti.

Delovni ljudje kot neposredni koristniki storitev družbenih dejavnosti in delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo te dejavnosti, s samoupravnim sporazumom določijo, katere skupne potrebe in interese uresničujejo v občinskih in katere v širših samoupravnih interesnih skupnostih oziroma zvezah in skupnostih teh skupnosti.

100. člen

Delavci ter drugi delovni ljudje in občani v občini skrbijo, da se vzgojnoizobraževalna dejavnost uresničuje v enotnem vzgojnoizobraževalnem sistemu, oblikujejo skupno politiko na področju vzgoje in izobraževanja, združujejo sredstva in delo za opravljanje vzgojnoizobraževalne dejavnosti, vzajemno in solidarno izenačujejo materialne možnosti za vzgojo in izobraževanje in skrbijo za stalno rast izobrazbene ravni delavcev in delovnih ljudi, za napredek, za razširitev materialne osnove vzgoje in izobraževanja ter za izobraževanje in izpopolnjevanje učiteljev in drugih strokovnih delavcev za vzgojo in izobraževanje, ustanavljajo osnovne šole in zagotavljajo pogoje za njihovo delo ter uresničujejo druge skupne interese na področju vzgoje in izobraževanja.

101. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini oblikujejo skupne interese po raziskovalni dejavnosti, usmerjajo raziskovalne pobude, dajejo pobude za načrtovanje družbenega razvoja občine, sodelujejo pri oblikovanju politike in programov raziskovalne dejavnosti v republiki, skrbijo za informiranost o raziskovalnem delu, pomembnem za razvoj občine, pospešujejo uporabo raziskovalnih rezultatov v praksi in uresničujejo druge skupne interese po raziskovalni dejavnosti.

102. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za organizirano in samoupravno zagotavljanje vsestranskih možnosti za kulturno življenje, za oblikovanje politike razvoja kulturnih dejavnosti, za razvijanje in zadovoljevanje kulturnih potreb ter za pospeševanje vseh oblik kulturnih dejavnosti (ustvarjanje, posredovanje in varstvo kulturnih vrednot) ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju kulture.

103. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini uresničujejo pravico do zdravstvenega varstva, združujejo delo in sredstva za zagotavljanje zdravstvenega varstva, z delovnimi ljudmi in občani občin v okviru regije odločajo in usklajujejo vrste in obseg pravic iz zdravstvenega zavarovanja, politike razvoja in pospeševanja zdravstvene dejavnosti ter teritorialne razporejenosti zdravstvenih organizacij, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju zdravstvenega varstva.

Delavci, delovni ljudje in občani posvečajo posebno skrb preventivnemu zdravstvenemu varstvu, odstranjevanju obolenj in invalidnosti ter zagotavljanju za življenje in delo primernih higienskih razmer.

Občina zagotavlja plačilo za storitve zdravstvenega varstva občanom, ki po veljavnih predpisih niso zdravstveno zavarovani in sami niso sposobni kriti teh stroškov.

104. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj telesnokulturne dejavnosti ter za zdrav telesni razvoj delovnega človeka in občana, oblikujejo politiko razvoja telesne kulture in rekreacije, pospešujejo telesnokulturne dejavnosti v vzgojnovarstvenih zavodih, šolah, organizacijah združenega dela ter ustanavljanje množičnih telesnokulturnih organizacij in vključevanje delovnih ljudi in občanov v njihovo dejavnost, vzdrževanje telesno vzgojnih objektov ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju telesne kulture.

105. člen

Za uresničevanje ciljev družbenega varstva otrok delavci ter delovni ljudje in občani v občini po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo ugodne pogoje za ustanovitev in življenje družine, za uresničevanje materinstva, telesni in duševni razvoj ter vzgojo in socialno varnost vseh otrok ter opravljajo druge zadeve in uresničujejo druge skupne interese na področju družbenega varstva otrok.

106. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini skrbijo za razvoj socialnega skrbstva, za organizirano nudenje raznih oblik družbene pomoči delovnim ljudem in občanom, ki so te skrbi potrebni, za odpravljanje vzrokov za nastanek socialnih problemov, sprejemajo program razvoja socialnih zavodov in jih ustanavljajo ter skrbijo za njihov razvoj in delovanje, opravljajo druge zadeve ter uresničujejo druge skupne interese na področju socialnega skrbstva.

3. Varstvo borcev NOV

107. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini posvečajo posebno skrb udeležencem narodnoosvobodilne vojne in članom njihovih družin.

V skladu s predpisi občinske skupščine zagotavljajo sredstva za družbeno pomoč borcem NOV borcem za severno mejo 1918—1919 in slovenskim dobrovoljcem iz vojn 1912—1918 in ožjim članom njihovih družin, ki nimajo zadostnih sredstev za preživljanje, zagotavljajo zdravstveno zaščito vsem tistim borcem in njihovim družinskim članom, ki tega varstva nimajo iz kakršnegakoli drugega naslova, jim dajejo družbeno pomoč za zdravljenje in rekreacijo, skrbijo za rehabilitacijo invalidov in zaposlovanje borcev ter zagotavljajo pomoč otrokom padlih borcev NOV, ki niso sposobni za delo. V skladu s predpisi občinske skupščine zagotavljajo reševanje stanovanjskih vprašanj borcev in invalidov NOV ter ožjih članov njihovih družin.

4. Urejanje prostora

108. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini v skladu z dogovorjeno politiko in programi na območju mesta Ljubljana določajo program in politiko urbanizacije, prostorskega urejanja, smotrne izrabe mestnih zemljišč in jo uresničujejo z urbanističnimi programi, urbanističnimi načrti in zazidalnimi načrti. Posebno pozornost posvečajo razvoju stanovanjske graditve ter razvoju tistih gospodarskih in drugih družbenih dejavnosti, ki so opredeljene z družbenim planom občine. Posebno pozornost posvečajo tudi zagotavljanju potrebnih zelenih površin in objektov za oddih in rekreacijo.

Delavci, delovni ljudje in občani upravljajo in razpolagajo s stavbnim zemljiščem v družbeni lastnini v samoupravni interesni skupnosti za gospodarjenje s stavbnim zemljiščem.

5. Varstvo človekovega okolja

109. člen

Delavci, delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, občina in druge samoupravne organizacije in skupnosti imajo pravico in dolžnost zagotavljati pogoje za ohranitev in izboljšanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja z namenom, da zagotavljajo osnovne pogoje za življenje in delo.

Delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, občina, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti imajo pravico in dolžnost preprečevati zdravju škodljive posledice, ki nastajajo v proizvodnji, porabi in prometu.

110. člen

Občinska skupščina z družbenimi plani, prostorskimi plani in svojimi predpisi zagotavlja in določa smotorno izrabo prostora in pri tem posveča posebno skrb ohranitvi naravnih vrednot človekovega okolja, nepremičnin in drugih stvari posebnega kulturnega in zgodovinskega pomena ter drugih z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

111. člen

Občinska skupščina in njeni organi skrbijo za ohranitev in izboljševanje okolja delovnega človeka in občana in pri tem spremljajo in ohranjajo stanje in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja ter skrbijo za učinkovito ukrepanje na tem področju.

Občinska skupščina in njeni organi posvečajo posebno skrb varstvu zraka, ohranitvi obstoječih parkovnih površin in zelenic ter površin, namenjenih za rekreacijo.

112. člen

Delovni ljudje in občani v občini samostojno ali skupaj z delovnimi ljudmi in občani drugih občin ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti, v katerih združujejo sredstva, zagotavljajo pogoje za varstvo človekovega okolja ter usklajujejo in uresničujejo druge skupne potrebe in interese pri sprejemanju in izvajanju ukrepov za varstvo in izboljševanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja.

6. Ljudska obramba in družbena samozaščita

113. člen

Občina v skladu z ustavo in zakonom ter temelji sistema ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, obrambnimi in drugimi načrti ter pripravljenimi ukrepi socialistične republike Slovenije in mesta Ljubljana ureja in organizira ljudsko obrambo, varnost in družbeno samo-

zaščito na svojem območju, organizira in vodi teritorialno obrambo, milico in narodno zaščito, civilno zaščito in druge obrambne priprave, ob napadu na državo pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

V skladu s prejšnjim odstavkom določa občina svoj obrambni načrt.

114. člen

Delovni ljudje in občani v občini oblikujejo in uresničujejo politiko ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite kot svojo pravico in dolžnost v skladu z zakonom, v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v družbenopolitičnih in družbenih organizacijah, vojaških enotah in zavodih, civilni zaščiti, narodni zaščiti, po delegacijah in delegatih pa v zborih občinske skupščine.

115. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite, razen pravic in dolžnosti, ki jih izvršuje mesto Ljubljana in njegovi organi, izvršujejo v mejah svoje pristojnosti, določene z zakonom:

- občinska skupščina,
- svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito,
- izvršni svet,
- upravni organ za ljudsko obrambo in drugi upravni organi,
- občinski štab za teritorialno obrambo,
- občinski štab za civilno zaščito,
- med vojno pa tudi predsedstvo skupščine.

116. člen

Občinska skupščina obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev ljudske obrambe, družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev v občini. V skladu z enotnim sistemom ljudske obrambe v federaciji, republiki in mestu Ljubljana sprejema odloke in druge akte s tega področja ter usmerja obrambne priprave na območju občine. Sprejema ukrepe za učinkovito delovanje vseh nosilcev družbene samozaščite in varnosti ter sprejema odloke in druge akte s tega področja.

Občinska skupščina vzpodbuja nosilce družbene samozaščite v občini, da uresničevanje nalog družbene samozaščite uredijo z družbenim dogovorom v okviru svojih pristojnosti in nalog pa tudi spremlja izvrševanje sklenjenega družbenega dogovora o družbeni samozaščiti v občini.

117. člen

Pri uresničevanju nalog na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite sodeluje občinska skupščina s skupščinami drugih občin in skupščino mesta Ljubljana, s katerimi usklajuje svoje delo in po potrebi ustanavlja skupne službe v okviru ljubljanske regije.

118. člen

Svet občinske skupščine za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito vodi, usmerja in usklajuje priprave za ljudsko obrambo delovnih ljudi in občanov, temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti za delovanje v vojnih razmerah; skrbi za uresničevanje načel splošnega ljudskega odpora, predvsem pa, da se vsi organi, organizacije in skupnosti pri svoji redni dejavnosti pripravljajo na splošni ljudski odpor in zagotavljajo, kar je potrebno za življenje in delo v vojnih razmerah.

Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito skrbi za uresničevanje in izvajanje nalog, ki jih

ima v okviru svojih pravic in dolžnosti na področju družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev.

Sestavo, naloge in način dela sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito določa v skladu z zakonom občinska skupščina s odlokom.

119. člen

Pravice in dolžnosti izvršnega sveta, upravnega organa za ljudsko obrambo in drugih upravnih organov na področju ljudske obrambe, družbene samozaščite, varnosti in notranjih zadev določa v skladu z zakonom in tem statutom občinska skupščina s svojimi predpisi.

120. člen

Za izvajanje oboroženega in drugih oblik odpora proti sovražniku se organizirajo po enotnih načelih in v skladu z obrambnim načrtom občine, v krajevnih skupnostih in temeljnih ter drugih organizacijah združenega dela enote teritorialne obrambe, ki zagotavljajo nenehen nadzor nad območjem in zaščito objektov s stalno in množično borbena aktivnostjo.

Enote teritorialne obrambe v občini vodi občinski štab za teritorialno obrambo.

Občinski štab za teritorialno obrambo opravlja naloge, ki so določene z zakonom in drugimi predpisi, naloge, ki mu jih naloži nadrejeni štab za teritorialno obrambo oziroma svet za ljudsko obrambo, družbeno samozaščito in varnost.

121. člen

Za organizirano usmerjanje in pripravljajanje delovnih ljudi in občanov za vodenje in usposabljanje enote civilne zaščite ter za odrejanje in usmerjanje zaščitnih in reševalnih ukrepov ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah se ustanovijo v občini, krajevnih skupnostih, temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in v drugih organizacijah in skupnostih, štabi za civilno zaščito.

Občinski štab za civilno zaščito imenuje izvršni svet.

Občinski štab za civilno zaščito izvršuje svoje naloge v skladu s pristojnostmi, določenimi z zakonom in je za svoje delo odgovoren svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito.

122. člen

V krajevnih skupnostih delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, samoupravnih organizacijah in skupnostih, družbeno-političnih in družbenih organizacijah ter društvi uresničujejo politiko ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite in se neposredno organizirajo, pripravljajo in usposablajo za preprečevanje in odkrivanje škodljivih in sovražnih delovanj, za oborožen boj in druge oblike odpora, za varstvo in reševanje ogroženega prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, naravnih in drugih hudih nesrečah ter v drugih izrednih razmerah, za prekrbo oboroženih sil in prebivalstva ter za izvrševanje drugih nalog tako, kot so določene z zakonom, statutom in obrambnim načrtom krajevne skupnosti oziroma občine.

Ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni, vodi splošni ljudski odpor v krajevni skupnosti svet krajevne skupnosti, ki odloča tudi o vseh zadevah iz pristojnosti drugih organov krajevne skupnosti v skladu z zakonom.

Ce se svet krajevne skupnosti ne more sestati, sprejema neodložljive ukrepe njegov predsednik, ki mora te ukrepe dati v potrditev svetu takoj, ko se ta lahko sestane. Organizacijo in naloge sveta krajevne skupnosti, odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter drugih organov in organizacij v krajevni skupnosti na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite se določijo, v skladu z zakonom, s statutom krajevne skupnosti.

123. člen

Temeljne in druge organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge samoupravne organizacije ter skupnosti določajo načrt izvajanja obrambnih priprav v skladu s svojim razvojnim načrtom oziroma programi dela ter v skladu s svojimi nalogami za delovanje ob posredni vojni nevarnosti, v vojni nevarnosti in v vojni.

Organizacije in skupnosti iz prejšnjega odstavka morajo usklajevati svoje obrambne načrte in programe za delo v vojni z obrambnim načrtom občine in so pri njegovem izvajanju dolžne sodelovati pri preskrbi oboroženih sil in prebivalstva ter pri zagotavljanju surovin, reprodukcijskega materiala, energije, rezervnih delov in drugega materiala.

Organizacije in skupnosti, navedene v prvem odstavku, se vključujejo v obrambne priprave krajevne skupnosti, v katerih imajo svoj sedež, sodelujejo z njo in dajejo strokovno pomoč njenim organom pri izvrševanju nalog s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite.

124. člen

Delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih organizirajo narodno zaščito za varovanje pogojev dela, družbene lastnine in objektov skupnega pomena, za varovanje reda in svojega premoženja ter za zagotavljanje mirnega in varnega življenja.

Naloge narodne zaščite opravljajo delovni ljudje in občani po posebnem programu, ki ga v skladu z varnostnim načrtom sprejme pristojni organ za družbeno samozaščito.

V neposredni vojni nevarnosti in v vojni izvajajo enote narodne zaščite tudi določene naloge v okviru izvajanja splošnega ljudskega odpora.

125. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter občani skrbijo, da se ustvarijo ugodni pogoji za varnost cestnega prometa v občini, organizirajo in izvajajo prometno-preventivno dejavnost, skrbijo, da promet pravilno poteka in da se preprečijo prometne nezgode in druge nevarnosti.

Za uveljavljanje družbene samozaščite na področju preventive in vzgoje v cestnem prometu v občini skrbi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Sestavo, naloge in način dela sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu določa v skladu z zakonom občinska skupščina s odlokom.

126. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v občini imajo pravico in dolžnost, da na temelju družbene samozaščite varujejo pred požarom družbeno premoženje in premoženje občanov.

V samoupravni interesni skupnosti za varstvo pred požarom uresničujejo delavci, delovni ljudje in občani svoje in družbene potrebe po varstvu pred požarom in drugimi naravnimi nesrečami ter pospešujejo razvoj družbene samozaščite na tem področju.

7. Kadrovska politika in zaposlovanje

127. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih so nosilci kadrovske politike v občini in usmerjajo kadrovanje v skladu z načelom demokratične samoupravne kadrovske politike.

128. člen

Pri uresničevanju ciljev in načel kadrovske politike delovni ljudje in občani zlasti:

- sprejemajo letne, srednjeročne in dolgoročne kadrovske programe;
- sprejemajo programe strokovnega, idejnopolitičnega, družbenoekonomskega in splošnega izobraževanja kadrov,
- določajo strukturo kadrov, ki je potrebna za dolgoročni razvoj temeljnih in drugih organizacij združenega dela,
- določajo in razporejajo sredstva za izobraževanje kadrov,
- določajo merila in pogoje za izbiro kadrov na odgovorna delovna mesta.
- skrbijo, da so na družbene, samoupravne in poslovne funkcije izbrani delavci z zahtevanimi sposobnostmi, znanjem, družbenopolitičnimi in moralnoetičnimi kvalitetami,
- spremljajo uresničevanje kadrovske politike.

129. člen

Delovni ljudje in občani, organizirani v družbenopolitičnih organizacijah, posebno v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in sindikatih, oblikujejo, usmerjajo in spremljajo uresničevanje kadrovske politike, predvsem pa usklajujejo stališča in kriterije za kandidiranje delovnih ljudi na odgovorna delovna mesta v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter za nosilce družbenih funkcij.

130. člen

Zaradi uspešnejšega uresničevanja temeljnih načel in ciljev kadrovske politike delovni ljudje in občani v občini z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi urejajo in usklajujejo družbenoekonomska in druga razmerja pri oblikovanju, uresničevanju in izvajanju kadrovske politike.

131. člen

Delavci, ki v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih upravljajo družbeno sredstva in z njimi razpolagajo, ter delovni ljudje in občani v občini ustvarjajo pogoje za uresničevanje pravic do dela.

132. člen

Delovni ljudje in občani oblikujejo in izvajajo politiko zaposlovanja v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v samoupravni interesni skupnosti za zaposlovanje ter v občinski skupščini.

Delovni ljudje in občani v občini oblikujejo politiko zaposlovanja z družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi ter z družbenimi plani.

Pri oblikovanju in izvajanju politike zaposlovanja delovni ljudje in občani posebno skrb posvečajo zaposlovanju žena, mladine in oseb za zmanjšano delovno sposobnostjo.

133. člen

Delavci v združenem delu in delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom z delovnimi sredstvi, ki so lastnina občanov oziroma delavci, katerih dopolnilno delo uporabljajo druge osebe, se združujejo v samoupravno interesno skupnost za zaposlovanje, v kateri si delavci po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo stalno strokovno pomoč, potrebno za uresničevanje pravice do dela, oziroma za zagotavljanje in varovanje zaposlitve ter zavarovanje za primer brezposelnosti v skladu z zakonom in splošnimi akti skupnosti.

8. Sredstva za skupne in splošne družbene potrebe v občini

134. člen

Delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani, ki na področjih družbenih dejavnosti po načelih vzajemnosti in solidarnosti uresničujejo svoje osebne in skupne potrebe in interese ter delavci organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost na teh področjih, organizirani v samoupravnih interesnih skupnostih, uresničujejo svobodno menjavo dela, združujejo delo in sredstva ter s samoupravnim sporazumevanjem in z drugimi oblikami družbenega samoupravljanja na podlagi ustave in zakona v skladu z materialnimi možnostmi, odločajo o vsebini, obsegu in načinu opravljanja teh dejavnosti ter o obsegu in načinu združevanja sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb in interesov.

Sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb razporejajo delavci iz dohodka temeljne organizacije združenega dela, v kateri delajo, in iz svojih osebnih dohodkov, drugi delovni ljudje pa iz svojega dohodka in drugih prihodkov.

135. člen

Za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb razporejajo delavci del dohodka temeljne organizacije združenega dela. Za zadovoljevanje teh potreb pa delavci iz svojih osebnih dohodkov, občani pa iz svojih osebnih dohodkov, drugih prihodkov ter od premoženja plačujejo davke, takse in druge davščine, ki se zbirajo v proračunu občine.

136. člen

Zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja občine usklajujejo delovni ljudje v občini, samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih obveznosti temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov z obveznostmi temeljnih organizacij združenega dela ter delovnih ljudi in občanov v mestu Ljubljana in širših družbenopolitičnih skupnostih.

Delovni ljudje in občani v občini sestavljajo splošno bilanco sredstev, iz katere so razvidne obveznosti do vseh oblik splošne in skupne porabe ter to bilanco usklajujejo z bilanco sredstev v mestu Ljubljana in širših družbenopolitičnih skupnostih.

137. člen

V okviru z zakonom določenega sistema, virov in vrst davkov, taks in drugih davščin, delovni ljudje in občani v občini samostojno določajo višino davkov, taks in drugih davščin ter z njimi samostojno razpolagajo.

Delavci, delovni ljudje in občani v občini usklajujejo višino davkov, taks in drugih davščin z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin.

138. člen

Delavci, delovni ljudje in občani občine Ljubljana Center združujejo sredstva z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin na območju mesta Ljubljana za financiranje splošnih družbenih potreb v mestu Ljubljana kot posebni družbenopolitični skupnosti.

Višina sredstev iz prejšnjega odstavka se določi v skladu z obsegom uresničevanja interesov ter izvrševanja pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov v mestu Ljubljana z družbenim dogovorom, ki ga v imenu občine Ljubljana Center sklene občinska skupščina.

139. člen

Delovnim ljudem in občanom v krajevni skupnosti se v proračunu občine zagotavljajo sredstva za zadovoljevanje določenih splošnih družbenih potreb.

Z družbenim dogovorom se določi, za katere splošne družbene potrebe in po kakšnih kriterijih se delovnim

ljudem in občanom v krajevni skupnosti zagotavlja sredstva v proračunu občine.

140. člen

Občinska skupščina lahko za zadovoljevanje splošnih potreb v občini razpiše javno posojilo. Javno posojilo se razpiše z odlokom, ki določa namen posojila, njegovo višino in druge posojilne pogoje.

Vpisniki javnega posojila so lahko organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti ter delovni ljudje in občani.

141. člen

Občinska skupščina s proračunom občine vsako leto posebej določi obseg, višino in namen sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini.

Razpored sredstev za posamezne namene mora biti usklajen s predvidenimi potrebami in predvideno višino sredstev za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb.

Predlog proračuna določa izvršni svet. Izvršni svet je odgovoren tudi za izvrševanje proračuna občine.

142. člen

Da bi delavci, delovni ljudje in občani lahko odločali o obveznostih za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb, se predlogi za določanje teh obveznosti praviloma istočasno in enkrat na leto dajejo v razpravo in sprejem delavcem in v temeljnih organizacijah in občanom v krajevnih skupnostih, da se o njih izrečejo. Za odločitev mora biti delavcem v temeljni organizaciji in občanom praviloma na voljo najmanj 30 dni.

143. člen

Organi in organizacije, ki so jim sredstva za delo zagotovljena iz občinskega proračuna, so dolžni občini predložiti svoj program dela in potrebne utemeljitve o vrsti, obsegu in vsebini nalog, o pogojih dela in drugih okoliščinah, ki so pomembne za določanje višine sredstev.

9. Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine

144. člen

Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine uresničujejo v občini:

- občinska skupščina in njeni odgovorni organi,
- temeljno sodišče,
- samoupravna sodišča,
- temeljno javno tožilstvo,
- družbeni pravobranilec samoupravljanja,
- javni pravobranilec.

Oblike in način uresničevanja družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine določajo ustava, zakon in ustrezni samoupravni splošni akti.

145. člen

Občinska skupščina spremlja in obravnava delo organov, ki uresničujejo družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine, sprejema ukrepe in zagotavlja pogoje za čim uspešnejše delo teh organov.

146. člen

Občinska skupščina nastopa pri uresničevanju družbenega varstva z začasnimi ukrepi, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene, motnje v samoupravnih odnosih, ali so huje prizadeti družbeni interesi, ali če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

Občinska skupščina lahko nastopi zoper organizacijo združenega dela z naslednjimi začasnimi ukrepi družbene-

ga varstva:

- odstavi poslovodni organ,
- razpusti delavski svet,
- razpusti izvršilni organ,
- odstavi posamezne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- začasno omeji uresničevanje določenih samoupravnih pravic delavcev,
- imenuje začasni organ v organizaciji združenega dela, odredi še druge z zakonom določene ukrepe.

147. člen

Začasne ukrepe družbenega varstva sprejme občinska skupščina tudi proti organu upravljanja, izvršilnemu organu in poslovodnemu organu v delovni skupnosti organizacije združenega dela, banki, zavarovalni skupnosti, za drugi, samoupravni interesni skupnosti in drugi samoupravni organizaciji in skupnosti, če zakon ne določa drugače.

148. člen

O začasnih ukrepih odloča občinska skupščina na predlog družbenega pravobranilca samoupravljanja in izvršnega sveta.

149. člen

Občinska skupščina lahko v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepov drugih aktov in dejanj, s katerimi bi bile rešene samoupravne pravice delovnih ljudi in prizadeta družbena lastnina.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev takih aktov ali dejanj, mora začeti postopek pred pristojnim sodiščem.

150. člen

Temeljno sodišče kot organ državne oblasti spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij in daje občinski skupščini ter državnim organom in samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno sodišče ima pravico in dolžnost obveščati občinsko skupščino o uporabi zakonov in o svojem delu.

151. člen

Samoupravna sodišča kot samostojni družbeni organi rešujejo spore iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih odnosov, ki so določeni z ustavo in zakonom, kot tudi spore, ki jim jih poverijo delovni ljudje v organizacijah združenega dela, v samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi pogosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo redna sodišča.

Občani lahko sporazumno poverijo reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, poravnalnim svetom, razsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

Samoupravna sodišča se ustanovljajo s splošnim aktom ali s sporazumom strank v skladu z ustavo in zakonom, za določene vrste sporov pa z zakonom. Akt o ustanovitvi samoupravnega sodišča določa v skladu z zakonom pristojnost, sestavo in organizacijo sodišča ter postopek pred tem sodiščem.

Samoupravna sodišča se ustanovljajo kot sodišča združenega dela, arbitraže, razsodišča, poravnalni sveti in kot druga samoupravna sodišča.

152. člen

Sodišče združenega dela spremlja in proučuje družbene odnose — pojave, ki so pomembni za uresničevanje

njegove funkcije in daje organizacijam združenega dela, drugim organizacijam in skupnostim, državnim organom ter skupščinam občinskih samoupravnih interesnih skupnosti in občinski skupščini predloge za uresničevanje samoupravnega položaja samoupravnih organizacij in skupnosti, za uresničevanje samoupravnih pravic delovnih ljudi ter druge predloge za zagotavljanje ustavnosti in zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

153. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen državni organ, ki preganja storilce kaznivih dejanj in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva, uporablja z zakonom določene ukrepe za varstvo interesov družbene skupnosti, vloga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti ter opravlja druge z zakonom določene zadeve.

Temeljno javno tožilstvo opravlja svoje naloge na podlagi ustave in zakona ter v skladu s politiko občine, ki je izražena v splošnih aktih občinske skupščine.

Temeljno javno tožilstvo spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki so pomembni za uresničevanje njegovih funkcij ter daje občinski skupščini, družbenim in drugim organom, samoupravnim organizacijam in skupnostim predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča občinsko skupščino v okviru svojega delovnega področja o uporabi zakonov in splošnih aktov ter o svojem delu.

154. člen

Družbeni pravobranilec samoupravljanja kot samostojni organ občine ukrepa in vloga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in dolžnosti, da se uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine v občini.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred občinsko skupščino, ustavnim sodiščem ali sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kot tudi postopek, da se razveljavijo ali odpravijo sklepi in drugi akti, s katerimi se kršijo samoupravne pravice oziroma je prizadeta družbena lastnina.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine za lastno pobudo ali na pobudo delavcev organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij, državnih organov in občanov.

Državni organi in organi samoupravnih organizacij in skupnosti so dolžni dati občinskemu družbenemu pravobranilcu samoupravljanja na njegovo zahtevo podatke in informacije, ki so pomembne za opravljanje njegove funkcije.

155. člen

Sredstva za delo temeljnega sodišča, sodišča združenega dela, temeljnega javnega tožilstva in družbenega pravobranilca samoupravljanja zagotavlja za območje občine občinska skupščina v proračunu občine.

10. Nadzorstvo nad zakonitostjo

156. člen

Občinska skupščina in pristojni upravni organi opravljajo nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela na območju občine in samoupravnih interesnih skupnosti, ustanovljenih za območje občine, če ni z zakonom določeno, da ga opravlja organ druge družbenopolitične skupnosti.

Z nadzorstvom nad zakonitostjo dela po prvem odstavku tega člena je mišljeno tudi nadzorstvo glede usklajenosti samoupravnih splošnih aktov organizacije združene

ga dela z ustavo in zakonom, kakor drugimi samoupravnimi splošnimi akti, s katerimi morajo biti v skladu.

Pri nadzorstvu nad zakonitostjo dela ima organ iz prvega odstavka tega člena pravice in dolžnosti, ki jih določa zakon.

157. člen

Občinska skupščina ima pravico in dolžnost z odločbo deloma li v celoti zadržati izvršitev vsakega samoupravnega splošnega akta organizacije združenega dela, ki je v nasprotju z zakonom oziroma samoupravnim splošnim aktom, s katerim mora biti v skladu.

Občinska skupščina z odločbo v skladu z zakonom zadrži izvršitev sklepa, drugega akta ali dejanja organizacije združenega dela, s katerim se kršijo samoupravne pravice delavcev ali je prizadeta družbena lastnina.

158. člen

Če občinska skupščina zadrži izvršitev samoupravnega splošnega akta oziroma sklepa delavskega sveta ali drugega organa organizacije združenega dela, za katerega meni, da ni v skladu z ustavo oziroma, da je v nasprotju z zakonom, začne v osmih dneh po izdaji odločbe, s katero ga je zadržala, pred ustavnim sodiščem postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti zadržanega akta.

Če občinska skupščina zadrži izvršitev akta iz prejšnjega odstavka tega člena, za katerega meni, da ni v skladu z drugim samoupravnim splošnim aktom, s katerim bi moral biti v skladu, mora začeti v osmih dneh od izdaje odločbe, s katero ga je zadržala, pred sodiščem združenega dela postopek za oceno skladnosti.

159. člen

Če občinska skupščina v roku iz 158. člena tega statuta ne začne postopka za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti pred ustavnim sodiščem oziroma postopka za oceno skladnosti pred sodiščem združenega dela, neha veljati odločba, s katero je zadržala izvršitev, in se sme zadržani samoupravni splošni akt uporabljati.

160. člen

Organizacija združenega dela je dolžna občinski skupščini na njeno zahtevo posredovati obvestila in podatke, ki so jim potrebni pri opravljanju nadzorstva nad zakonitostjo dela.

161. člen

Določbe členov 156 — 160 tega statuta o nadzorstvu nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela se uporabljajo tudi za druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini, če zakon ne določa drugače.

V. OBČINSKA SKUPŠČINA

1. Položaj in pristojnosti

162. člen

Občinska skupščina je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine.

Občinska skupščina izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi tega statuta, ustave SR Slovenije in zakonov.

163. člen

Občinska skupščina v okviru pravic in dolžnosti občine določa politiko in odloča o temeljnih vprašanjih, ki so pomembna za politično, gospodarsko, socialno in kulturno življenje ter družbeni razvoj občine.

Občinska skupščina:

- odloča o spremembi statuta občine in daje soglasje k statutu mesta Ljubljane;
- določa splošna načela, cilje in smer politike družbenega razvoja občine;
- sprejema družbeni plan občine, njegove spremembe in dopolnitve ter smernice in druge ukrepe za njegovo uresničevanje;
- sprejema odloke in druge splošne akte v skladu z zakonom ter daje njihovo obvezno razlago;
- sprejema proračun občine in potrjuje zaključni račun proračuna;
- spodbuja samoupravno sporazumevanje in sodeluje pri družbenem dogovarjanju ter v skladu z zakonom predpisuje posameznim samoupravnim organizacijam in skupnostim obveznost sklepanja samoupravnih sporazumov;
- obravnava vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti v občini in usklajuje njihove odnose in interese;
- razpisuje občinski referendum;
- skrbi za izvajanje določene politike predpisov in drugih splošnih aktov in določa politiko izvrševanja predpisov in drugih splošnih aktov ter obveznosti organov in organizacij v zvezi z njihovim izvrševanjem;
- odloča o razpisu javnega posojila;
- obravnava vprašanja s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite;
- organizira in opravlja družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršuje nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini;
- določa temeljno organizacijo upravnih organov, njihove pravice in dolžnosti ter pooblastila;
- opravlja politično nadzorstvo nad delom izvršnega sveta, upravnih organov in skupščini odgovornih nosilcev samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij ter usmerja delo teh organov;
- uresničuje družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družben lastnine ter obravnava mnenja in predloge organov, ki v občini poleg nje uresničujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine;
- sprejema začasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so hujše prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti;
- ustanavlja organizacije združenega dela in druge organizacije;
- voli in razrešuje predsednika, podpredsednike in člane izvršnega sveta občinske skupščine;
- imenuje in razrešuje predstojnike občinskih upravnih organov;
- imenuje in razrešuje sekretarja občinske skupščine;
- imenuje in razrešuje individualne poslovodne organe v skladu z zakonom;
- voli predsednika in sodnike temeljnega sodišča;
- voli predsednika in sodnike sodišča združenega dela;
- imenuje družbenega pravobranilca samoupravljalna in njegove namestnike;
- imenuje javnega pravobranilca in njegove namestnike;
- daje soglasje k imenovanju javnega tožilca in njegovih namestnikov;
- daje soglasje k imenovanju in razrešitvi drugih funkcionarjev v skladu z zakonom;
- opravlja druge zadeve, za katere je pristojna po ustavi, zakonu, tem statutu in drugih predpisih.

164. člen

Občinska skupščina lahko sklene, da posamezna vprašanja iz svoje pristojnosti da v javno razpravo delavcem v

organizacijah združenega dela ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter delovnim ljudem in občanom v krajevnih skupnostih.

Občinska skupščina lahko sklene, da predlog predpisa ali drugo vprašanje iz svoje pristojnosti predloži delovnim ljudem in občanom, da se o njem izjavijo z referendumom, s podpisovanjem ali posebnimi pismenimi izjavami.

165. člen

Občinska skupščina mora dati pred sprejetjem v javno razpravo:

- spremembe in dopolnitve statuta občine,
- družbene plane,
- predpise, ki nalagajo delovnim ljudem in občanom nove oziroma izredne materialne obveznosti,
- razpis občinskega posojila,
- osnutke drugih predpisov, oziroma aktov, za katere tako določa zakon.

166. člen

Predlagatelj, ki odloča o vprašanju, ki je dano v javno razpravo je dolžan:

- osnutek akta ali gradiva objaviti oziroma zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njim pravočasno seznanijo,
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem,
- določiti primeren rok za javno razpravo,
- zagotoviti zbiranje vseh mnenj iz javne razprave,
- zagotoviti strokovno obdelavo mnenj, stališč in predlogov,
- skrbeti, da se akt pred zaključkom javne razprave ne začne spreminjati,
- ob sprejemanju akta obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se do njih opredeliti,
- na primeren način obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz javne razprave.

2. Sestava

167. člen

Občinsko skupščino sestavljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor.

168. člen

- Zbor združenega dela ima 60 delegatov, in sicer:
- 39 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s področja gospodarstva.
 - 8 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s prosvetno-kulturnega in raziskovalnega področja,
 - 6 delegatov temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti s socialno-zdravstvenega področja,
 - 1 delegat delovnih ljudi, ki delajo v kmetijstvu, obrti in podobnih dejavnostih z delovnimi sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico, skupaj z delavci, s katerimi združujejo svoje delo in delovna sredstva, organizirani v skupnosti in druge z zakonom določene oblike združevanja,
 - 5 delegatov delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela,
 - 1 delegat aktivnih vojaških oseb in civilnih oseb v službi v oboroženih silah Socialistične federativne republike Jugoslavije.

Zbor krajevnih skupnosti ima 35 delegatov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih.

Družbenopolitični zbor ima 30 delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah.

3. Pristojnosti in delo zborov

169. člen

Zbor združenega dela odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanih, ki so pomembna za delavce in druge delovne ljudi v združenem delu.

Zbor krajevnih skupnosti odloča oziroma sodeluje pri odločanju o vprašanih, ki so pomembna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oziroma občini.

Druženopolitični zbor sodeluje pri odločanju o vprašanih uresničevanja, razvoja in varstva z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema.

170. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in druženopolitični zbor obravnavajo in odločajo o vprašanih iz pristojnosti občinske skupščine enakopravno oziroma skupaj, zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti pa tudi samostojno.

O zadevah iz pristojnosti občinske skupščine, o katerih soodločajo na podlagi tega statuta skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine, odločajo pristojni zbori občinske skupščine enakopravno s skupščino ustrezne samoupravne interesne skupnosti.

171. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in druženopolitični zbor enakopravno:

ODLOČAJO:

- o uvedbi postopka za spremembo statuta,
- o uvedbi postopka za spremembo statuta mesta,
- o razpisu referendumu,
- o razpisu javnega posojila,
- o podelitvi domicila,
- o pobratenu z drugimi občinami in mesti.

DAJEJO SOGLASJE:

- k spremembi statuta mesta Ljubljana,
- k imenovanju javnega tožilca in njegovih namestnikov,
- k imenovanju in razrešitvi drugih funkcionarjev v skladu z zakonom.

SPREJEMAJO:

- spremembe statuta občine,
- poslovnik občinske skupščine,
- družbeni plan občine,
- družbeni plan razvoja ljubljanske regije.

SPREJEMAJO ODLOKE IN DRUGE SPLOŠNE AKTE, ki se nanašajo na:

- družbenoekonomski razvoj občine, programe dolgoročnega razvoja in družbeni plan občine ter akte o tekoči družbenoekonomski politiki;
- uresničevanje z družbenimi načrti začrtane politike in v skladu s tem usmerjanje delitve dohodka,
- zaposlovanje in socialno varnost delovnih ljudi in občanov;
- skrb za udeležence NOV;
- ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito v občini;
- pristojnost in delo izvršnega sveta občinske skupščine;
- pristojnost, organizacijo in delo sekretariata občinske skupščine;
- ustanavljanje in organizacijo občinskih organov in njihovih služb;
- razpis občinskega posojila ter uvedbo občinskega samoprispevka;
- občinski referendum;
- priznanja občine;
- ustanavljanje odborov, komisij in drugih delovnih teles vseh zborov skupščine (oz. občinske skupščine).

VOLIJO IN RAZREŠUJEJO:

- predsednika in podpredsednika občinske skupščine,
- predsednika, podpredsednike in člane izvršnega sveta,
- predsednike in člane stalnih ali občasnih delovnih teles skupščine,
- predsednika in sodnike temeljnega sodišča,
- predsednika in sodnike sodišča združenega dela.

IMENUJEJO IN RAZREŠUJEJO:

- družbenega pravobranilca samoupravljanja in njegove namestnike,
- javnega pravobranilca in njegove namestnike,
- sekretarja občinske skupščine,
- predstojnike občinskih upravnih organov in drugih služb, če tako določa zakon ali predpis občinske skupščine.

DOLOČAJO DELEGATE:

- za zbor občin skupščine SR Slovenije,
- za skupščino skupnosti občin ljubljanske regije,
- za zbor občin skupščine mesta Ljubljana.

172. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno:

- sprejemata proračun in zaključni račun proračuna občine, opravlja nadzor nad izvrševanjem proračuna,
- sprejemata odloke in druge splošne akte, s katerimi se urejajo pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če po tem statutu za to ni pristojen poseben zbor,
- sprejemata odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine,
- odločata o zadolžitvah, prevzemanju jamstva in o drugih premoženjsko pravnih razmerjih v občini,
- sprejemata odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih davščin,
- odločajo o vključitvi občine v skupnosti občin,
- odločata o ukrepih za varstvo vrednot človekovega okolja,
- odločata o ustanovitvi organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena,
- dajeta soglasje k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena,
- opravljata družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršujeta nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti,
- sprejematačasne ukrepe, če so v organizacijah združenega dela ali drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih bistvene motnje v samoupravnih odnosih, če so hujše prizadeti družbeni interesi ali če organizacija oziroma skupnost ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti,
- odločata o združevanju sredstev občine z drugimi občinami in o organizaciji skupnih organov, organizacij in služb,
- odpravljata in razveljavljata predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti v nasprotju z ustavo, zakonom ali drugimi predpisi,
- uresničujeta družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnavata mnenja in predloge organov, ki v občini poleg njih izvršujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine,
- odločata o vseh vprašanih, ki so pomembna za življenje in delo delavcev v združenem delu ter delovnih ljudi in občanov na področju prostorskega planiranja in urejanja prostora, izgradnje in urejanja naselij, stanovanjskega gospodarstva, komunalnih dejavnosti, gospodarjenja s stavbnimi zemljišči, javnega prometa in na drugih področjih, če posamezne zadeve niso v pristojnosti posameznega zbora,

— potrjujeta samoupravne sporazume o ustanovitvi samoupravnih interesnih skupnosti in statute teh skupnosti, če tako določa zakon,

— sprejemata predpise o ugotavljanju javnega interesa pri opravljanju posameznih dejavnosti,

— odločata o začasni ureditvi posameznih vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravne interesne skupnosti, če organi skupnosti o teh vprašanjih ne odločijo sami,

— odločata o vprašanih opravljanja osebnega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov,

— imenujeta individualne poslovodne organe organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena in jih po zakonu in drugih predpisih imenuje občinska skupščina,

— imenujeta člane organov samoupravnih organizacij in skupnosti, ki jih po zakonu in drugih predpisih imenuje občinska skupščina,

— opravljata druge zadeve iz pristojnosti občinske skupščine, ki jih po tem statutu ne opravljajo vsi zbori enakopravno oziroma, za katere ni pristojen posamezen zbor.

173. člen

Družbenopolitični zbor sprejema stališča do posameznih vprašanj, o katerih odločata zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti, v kolikor z njima ne sodeluje pri enakopravnem odločanju in se nanašajo na:

— temeljne cilje in razmerja ter politiko razvoja na vseh področjih družbenoekonomskega življenja v občini, zlasti na:

— družbeno varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine,

— samostojno osebno delo s sredstvi, ki so lastnina občanov, odvetniško in drugo pravno pomoč,

— združevanje občanov,

— vprašanja verskih skupnosti,

— vprašanja informiranja v občini in na pogoje javnega obveščanja,

— druge zadeve, ki se nanašajo na uresničevanje ustavnosti in zakonitosti ter varstvo svoboščin in pravic človeka in občana.

174. člen

Zbor združenega dela samostojno in v skladu s svojo pristojnostjo sprejema odloke in druge splošne akte ter ukrepe za urejanje zadev, ki se nanašajo na:

— stanje in razvoj posameznih gospodarskih področij,

— medsebojna razmerja v združenem delu in delovna razmerja,

— varstvo pri delu,

— samoupravne družbenoekonomske odnose in delitev dohodka v temeljnih organizacijah združenega dela ter druga vprašanja, ki imajo splošen pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine,

— predloge in stališča zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter jih obvešča o svojih stališčih, ukrepih in sklepih,

— samoupravno sporazumevanje na posameznih gospodarskih in družbenih področjih,

— obvezno združevanje organizacij združenega dela v poslovne skupnosti,

— usklajevanje posameznih in skupnih interesov delovnih ljudi na vseh področjih združenega dela in samostojnega osebnega dela s sredstvi, ki so last občanov,

— druge zadeve s področja samoupravnih pravic delavcev in njihovih dolžnosti, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

Zbor združenega dela samostojno sprejme odlok o tem, katere delegacije se združujejo v konferenco delegacij zaradi pošiljanja delegatov v zbor združenega dela in določa skladno z zakonom sam ali skupaj z zbori združenega dela drugih občinskih skupščin delegata na zasedanje zbora združenega dela v skupščini SR Slovenije.

175. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka temeljne organizacije združenega dela za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če jo ne sprejme zbor združenega dela.

176. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno in v skladu s svojo pristojnostjo:

— sprejema odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki urejajo življenje in delo občanov v krajevnih skupnostih,

— obravnava in usklajuje programe razvoja krajevnih skupnosti v občini ter proučuje, usmerja in spodbuja delo krajevnih skupnosti,

— določa kriterije za delitev sredstev za krajevne skupnosti ter daje drugim zborom in skupščinam samoupravnih interesnih skupnosti mnenja in stališča glede problematike krajevnih skupnosti in glede vprašanj, ki jih vsebujejo programi razvoja KS v občini,

— obravnava delovanje neposrednih oblik samoupravljanja v krajevnih skupnostih in daje priporočila za razvoj in delovanje teh oblik,

— obravnava vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za življenje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na področje sodelovanja med krajevnimi skupnostmi v občini, gospodarjenja in uporabe dobrin v splošni rabi ter uporabe mestnega zemljišča ter o tem zavzema stališča, daje mnenja in predloge,

— obravnava vprašanja, ki se nanašajo na imena cest, ulic, trgov, poti, parkov na območju občine,

— obravnava vprašanja upravljanja in vzdrževanja lokalnih cest in urejanja prometa na njih,

— spodbuja sodelovanje med delegacijami krajevnih skupnosti zaradi uspešnega skupnega reševanja nalog iz pristojnosti zbora in sporazumnega reševanja drugih vprašanj skupnega pomena za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih, usklajuje delo v krajevnih skupnostih ter o tem daje priporočila, predloge in mnenja,

— sproži postopek za samoupravno sporazumevanje krajevnih skupnosti,

— obravnava pripombe in predloge zborov delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in jih obvešča o svojih ukrepih in sklepih,

— zadrži izvršitev splošnega akta najvišjega organa samoupravljanja v krajevni skupnosti do sklepa ustavnega sodišča ali sodišča združenega dela, če misli, da je akt v nasprotju z ustavo ali zakonom in uvede postopek za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti tega akta,

— opravlja druge zadeve s področja samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov, če te zadeve niso v pristojnosti drugega zbora.

177. člen

Skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kulture, zdravstva in socialnega varstva enakopravno z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti:

— sprejemajo odloke in druge splošne akte iz pristojnosti občinske skupščine, ki se nanašajo na dejavnost, za katero je posamezna samoupravna interesna skupnost ustanovljena,

— določajo politiko na področju dejavnosti posamezne samoupravne interesne skupnosti,

— sprejemajo plane in programe razvoja in dejavnosti na področju posamezne samoupravne interesne skupnosti,

— odločajo o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.

178. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji:

- volijo in odpokličejo delegate na zbor občin skupščine SR Slovenije,
- volijo predsednika in člane predsedstva SR Slovenije,
- odločajo o pobratenjih z drugimi občinami in mesti,
- razglasijo sklep o podelitvi nagrad in priznanj občine,
- opravljajo druge zadeve, določene s tem statutom in s poslovnikom skupščine.

179. člen

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vprašanju, ima pravico razpravljati o tem vprašanju, zavzemati stališča in dajati svoje predloge pristojnim zborom, če gre za vprašanja, ki imajo poseben pomen za izvrševanje njegovih nalog.

Pristojni zbori morajo pred odločitvijo razpravljati o stališčih in predlogih tega zbora.

180. člen

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva od izvršnega sveta občinske skupščine poročila in mu postavlja vprašanja.

Vsak zbor lahko v okviru svojega delovnega področja zahteva poročila in pojasnila od predstojnikov občinskih upravnih organov.

181. člen

Vsak zbor zaseda in odloča ločeno na svoji seji. Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri odločanju, lahko zasedajo skupaj, glasujejo pa ločeno.

182. člen

Zbor veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina delegatov v zboru.

Zbor sprejema sklepe in druge akte z večino glasov navzočih delegatov, razen če se z zakoni ali tem statutom ne zahteva posebna večina.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovnikom tako sklene, se glasuje tajno.

183. člen

Občinska skupščina ima svoj poslovnik, s katerim ureja način dela, postopek za sprejemanje predpisov in drugih aktov, način usklajevanja stališč, natančneje določa delovna področja zborov, sodelovanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti s pristojnimi zbori, način usklajevanja njihovega dela in druge za delo občinske skupščine in njegovih zborov pomembne zadeve.

4. Predsednik, podpredsednik skupščine in predsedniki zborov

184. člen

Občinska skupščina ima predsednika in enega ali več podpredsednikov. Občinska skupščina izvoli predsednika in podpredsednika izmed delegatov zborov občinske skupščine na predlog občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva po poprej opravljenem kandidacijskem postopku.

Kandidati za predsednika in podpredsednika so izvoljeni, če so dobili najmanj dve tretjini glasov delegatov vsakega zbora.

Predsednik in podpredsednik se volita za štiri leta in ne moreta biti več kot dvakrat zaporedoma izvoljena za to dolžnost.

185. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima predsednika, ki ga izvoli zbor izmed delegatov zbora z večino glasov vseh

delegatov zbora na predlog občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva.

Vsak zbor izvoli izmed delegatov zbora z večino glasov vseh delegatov zbora tudi namestnika predsednika zbora, ki nadomešča predsednika zbora, kadar je ta zadržan.

186. člen

Delegacija, katere član je izvoljen za predsednika ali podpredsednika skupščine ali predsednika zbora, ima pravico pošiljati na zasedanje zbora drugega delegata, vendar pa delegat, ki je bil izvoljen za navedeno funkcijo, v tem primeru na seji zbora nima pravice glasovanja.

187. člen

Predsednik občinske skupščine predstavlja skupščino; sklicuje in vodi skupno sejo vseh zborov skupščine; skrbi, da se dela po skupščinskem poslovniku; podpisuje odloke in druge akte, ki jih sprejema več zborov občinske skupščine oziroma enakopravno pristojni zbori občinske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti; opravlja druge zadeve, ki so mu dane s skupščinskim poslovnikom.

Če je predsednik skupščine zadržan, določi enega izmed podpredsednikov, da ga nadomešča.

Predsednik skupščine lahko v sporazumu s predsedniki zborov skliče sejo zborov, na kateri zbori skupaj obravnavajo zadeve, ki so skupnega pomena za zборе.

188. člen

Podpredsedniki skupščine pomagajo predsedniku pri delu in opravljajo v dogovoru z njim posamezne zadeve iz njegovega delovnega področja.

189. člen

Predsednik zbora sklicuje in vodi seje zbora, skrbi, da zbor dela po poslovniku, podpisuje akte, ki jih samostojno sprejema zbor in opravlja druge zadeve, ki so določene s poslovnikom.

Predsednik zbora je dolžan sklicati sejo zbora, če to zahteva predsednik občinske skupščine, izvršni svet občinske skupščine ali najmanj petina delegatov zbora. Če predsednik zbora ne skliče seje zbora, ki bi jo po tem statutu moral sklicati, jo lahko skliče skupina desetih delegatov in predsednik občinske skupščine.

Če je predsednik zbora zadržan, ga nadomešča namestnik predsednika zbora.

190. člen

Predsednik skupščine skupno s podpredsedniki skupščine in predsedniki zborov:

- obravnavajo vprašanja usklajevanja in programiranja dela zborov in delovnih teles v skupščini in njihovega sodelovanja s skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti,

- skrbi za sodelovanje skupščine občine Ljubljana Center s skupščino mesta Ljubljana, skupščino Socialistične republike Slovenije in skupščinami drugih občin,

- skrbi za sodelovanje občinske skupščine z družbenopolitičnimi organizacijami v občini, organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini,

- usklajuje delo zborov in predlaga rešitve, če se zbori ne morejo sporazumeti glede načina in rokov za obravnavo zadev, o katerih odločajo enakopravno, ali glede opravljanja drugih zadev, ki imajo skupen pomen za zборе,
- skrbi za izvajanje poslovnika skupščine, razlaga določbe poslovnika skupščine in zborov glede pristojnosti zborov in teles skupščine in zborov,

- spremlja dela delovnih teles skupščine in obravnava z njihovimi predsedniki zadeve v zvezi z delom teh teles,
- določa sredstva, ki naj bodo v proračunu občine

zagotovljena, za delo skupščine,

— predlaga zborom skupščine akte o organizaciji sekretariata skupščine,
— opravlja druge zadeve, določene s poslovníkom skupščine.

Pri obravnavanju posameznih zadev in opravljanju posameznih nalog iz prejšnjega odstavka sodelujejo:

— predsednik izvršnega sveta občinske skupščine,
— predsedniki skupščin samoupravnih interesnih skupnosti,
— predstavniki družbenopolitičnih organizacij v občini,
— sekretar občinske skupščine,
— drugi funkcionarji v skupščini ter njenih organih in telesih.

191. člen

Za opravljanje strokovnih ter organizacijsko-tehničnih nalog v zvezi z delom občinske skupščine, njenih zborov in teles ter za sodelovanje z delegacijami in konferenčnimi delegacij temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti ima občinska skupščina, sekretariat skupščine.

Sekretariat skupščine vodi sekretar skupščine, ki ga imenuje občinska skupščina in je za svoje delo in delo sekretariata skupščine odgovoren občinski skupščini.

Organizacijsko in delovno področje sekretariata skupščine določi občinska skupščina z odlokom.

5. Delovna telesa skupščine in zborov

192. člen

Občinska skupščina in njeni zbori lahko ustanovijo komisije, odbore in druga stalna ali občasna delovna telesa.

Delovna telesa občinske skupščine in njenih zborov ustanovi občinska skupščina z odlokom.

Odlok o ustanovitvi delovnih teles določa njihove naloge, pooblastila, sestavo in način dela.

193. člen

Dva ali trije zbori lahko ustanovijo skupna delovna telesa.

Skupna delovna telesa lahko ustanovijo tudi zbori občinske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine za zadeve, v katerih te skupščine enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine.

194. člen

Občinska skupščina ustanovi komisije za obravnavanje zadev, ki so skupnega pomena.

Zbori občinske skupščine lahko ustanovijo odbore za proučevanje sistemskih vprašanj, določenih skupnih vprašanj ali za proučevanje posameznih zadev.

195. člen

V delovnem telesu, ki ga ustanovi več zborov občinske skupščine, morajo biti zastopani delegati vseh zborov, ki so delovno telo ustanovili.

Člani posameznih komisij se lahko imenujejo tudi izmed znanstvenih, strokovnih in javnih delavcev, vendar število teh članov ne more biti večje od števila članov, imenovanih izmed delegatov zborov.

196. člen

Vsak zbor občinske skupščine ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja delegatov.

Zbor lahko v komisijo iz prejšnjega odstavka izvoli stalne člane, ali pa komisijo izvoli za obravnavanje posameznega vprašanja oziroma za posebno sejo zbora.

Sestavo, naloge in način dela komisij za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja določa poslovnik za delo skupščine oziroma zborov.

VI. IZVRŠNI SVET

197. člen

Izvršni svet je izvršilni organ občinske skupščine.

Izvršni svet skrbi za izvajanje politike in za izvrševanje zakonov, predpisov in drugih splošnih aktov občinske skupščine, družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, ki jih sprejme in sklepa občinska skupščina in za izvrševanje družbenega plana občine.

Izvršni svet spremlja in obravnava družbenoekonomsko stanje in razvoj občine in je odgovoren občinski skupščini v okviru pravic in dolžnosti občine, za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini ter za to, da se zagotovi celovitost, kontinuiteta in dogovorjeni cilji pri uresničevanju politike družbenega razvoja v občini.

Izvršni svet je odgovoren občinski skupščini tudi za delo občinskih upravnih organov predvsem za to, da vsak na svojem področju izvajajo oziroma zagotavljajo izvajanje politike, ki jo je določila občinska skupščina in skupščine širših družbenopolitičnih skupnosti ter izvajanje zakonov in drugih predpisov ter drugih splošnih aktov občinske skupščine in organov širših družbenopolitičnih skupnosti.

Izvršni svet uresničuje svojo odgovornost z izvrševanjem pravic in dolžnosti, ki jih ima po ustavi, tem statutu ter po zakonu in drugih predpisih.

198. člen

Pri uresničevanju svoje odgovornosti in v okviru svoje funkcije izvršni svet:

— izvaja politiko občinske skupščine in skrbi za izvrševanje te politike,

— skrbi, da se izvajajo zakoni in drugi predpisi, družbeni plani občine in širših družbenopolitičnih skupnosti; proračun občine, odloki in splošni akti občinske skupščine ter samoupravni splošni akti,

— predlaga občinski skupščini izdajo odlokov in drugih splošnih aktov ter določa predlog družbenega plana občine, občinskega proračuna in zaključnega računa,

— daje občinski skupščini mnenja o predlogih odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih skupščini pošiljajo pooblaščen predlagatelji,

— izvršuje občinski proračun,

— izdaja predpise za izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine in posameznih zborov,

— skrbi za izvajanje sklepov občinske skupščine s področja družbene varnosti, varnosti in notranjih zadev,

— skrbi za izvajanje politike ljudske obrambe in za izvrševanje priprav na obrambo v občini,

— določa predlog obrambnega načrta občine in skrbi, da upravni organi pripravljajo in dopolnjujejo načrte svoje dejavnosti za delo v vojni,

— usklajuje in usmerja delo občinskih upravnih organov, da bi se zagotovilo izvajanje politike in izvrševanje odlokov in drugih splošnih aktov občinske skupščine,

— odloča o sporu o pristojnosti med posameznimi občinskimi upravnimi organi,

— predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela občinskih upravnih organov,

— daje mnenja k predlogom za ustanovitev medobčinskih upravnih organov in spremlja njihovo delo,

— ustanavlja odbore, komisije in druga stalna in občasna delovna telesa za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti,

— opravlja druge zadeve, določene z ustavo, zakonom in statutom občine.

Izvršni svet v okviru svoje funkcije opravlja še druge naloge, na podlagi predpisa občinske skupščine.

199. člen

Izvršni svet lahko sklepa družbene dogovore, dogovore in samoupravne sporazume, s katerimi se izvajajo v odlokih, v družbenem planu in na drug način izražena poli-

tika, ki jo je določila občinska skupščina in druge družbene dogovore, za katere ga pooblasti občinska skupščina.

200. člen

Pri izvrševanju svojih pravic in dolžnosti in v okviru svoje odgovornosti občinski skupščini, za stanje na vseh področjih družbenega življenja v občini, sodeluje izvršni svet z občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami, krajevnimi skupnostmi in samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela.

201. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik, določeno število podpredsednikov in članov.

Število podpredsednikov in članov izvršnega sveta določi s svojim aktom občinska skupščina v skladu s tem statutom.

Predsednika izvršnega sveta voli občinska skupščina na predlog občinske konference SZDL po poprej opravljenem kandidacijskem postopku.

Podpredsednike in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina na predlog predsednika izvršnega sveta in na podlagi mnenja komisije za volitve in imenovanja.

Predsednik, podpredsedniki in člani izvršnega sveta so izvoljeni, če so dobili najmanj 2/3 glasov vseh delegatov vsakega zbora.

Ob izvolitvi članov izvršnega sveta imenuje občinska skupščina na predlog predsednika sveta predstojnike občinskih upravnih organov praviloma izmed članov sveta.

Predsednika in člane izvršnega sveta voli občinska skupščina za štiri leta in so lahko ponovno izvoljeni za štiri leta.

Člani izvršnega sveta in drugi funkcionarji, ki vodijo občinske upravne organe, so lahko ponovno izvoljeni oziroma imenovani še za štiri leta, če to zahtevajo posebno upravičeni razlogi, izvoliti oziroma imenovati takega funkcionarja še za štiri leta.

Član izvršnega sveta ne more biti hkrati član delegacije.

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati občinski skupščini razrešitev posameznih članov sveta in izvolitev novih.

202. člen

Predsednik izvršnega sveta vodi in usklajuje delo v izvršnem svetu, predstavlja izvršni svet, sklicuje seje izvršnega sveta in jih vodi ter spremlja in skrbi za izvajanje sklepov izvršnega sveta ter podpisuje akte, ki jih izdaja izvršni svet.

Če je predsednik izvršnega sveta odsoten ali zadržan, ga nadomešča v vseh pravicah in dolžnostih podpredsednik izvršnega sveta, ki ga sam določi.

203. člen

Izvršni svet obravnava in odloča o vprašanih iz svoje pristojnosti na sejah.

Izvršni svet sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina vseh članov izvršnega sveta.

Izvršni svet odloča z večino glasov vseh članov.

204. člen

Izvršni svet poroča in obvešča občinsko skupščino oziroma posamezne zborе občinske skupščine o stanju in problemih na vseh področjih družbenega življenja v občini. Izvršni svet jih obvešča tudi o izvrševanju zakonov, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov. Izvršni svet predlaga občinski skupščini oziroma posameznim zborom tudi oblikovanje politike do določenih vprašanj ter sprejem potrebnih odlokov in drugih splošnih aktov.

Izvršni svet mora občinski skupščini in posameznim

zborom na njihovo zahtevo dati poročilo o izvajanju politike in o izvrševanju zakonov, odlokov in drugih aktov občinske skupščine.

Člani izvršnega sveta in predstojniki upravnih organov izvršujejo sklepe izvršnega sveta, o njih obveščajo delavce v upravnem organu, ki jih vodijo ter skrbijo, da se sklepi izvršnega sveta pravočasno, pravilno in učinkovito izvajajo.

205. člen

Člani izvršnega sveta se udeležujejo sej občinske skupščine in njenih zborov ter so dolžni na zahtevo dajati mnenja k osnutkom predpisov in mnenja o drugih vprašanih s področja dela izvršnega sveta in občinskih upravnih organov.

206. člen

Člani izvršnega sveta so odgovorni za izvajanje smernic in stališč izvršnega sveta o vseh zadevah, ki jim jih poveri izvršni svet, kakor tudi za delo upravnih organov, ki jih vodijo.

Člani izvršnega sveta so za izvajanje politike občinske skupščine ter smernic in stališč izvršnega sveta, ki jim jih poveri izvršni svet odgovorni občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Člani izvršnega sveta imajo pravico in dolžnost, da poročajo izvršnemu svetu o problematiki na delovnem področju, za katero so odgovorni in, da dajejo pobude in predloge za reševanje vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta.

207. člen

Pri izvrševanju svojih nalog ima izvršni svet pravico zahtevati od organizacij združenega dela, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter državnih organov, da mu dajo podatke in pojasnila o vprašanih iz njihovega delovnega področja. Organizacije in organi so mu podatke in pojasnila dolžni dajati.

208. člen

Vsak član izvršnega sveta ima pravico predlagati obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta, dati pobudo za pripravo predpisov in drugih splošnih aktov za katerih predlaganje je pristojen izvršni svet in predpisov, ki jih sam izdaja, dati pobudo za uveljavljanje novih rešitev pri urejanju socialističnih, samoupravnih, družbenoekonomskih odnosov in drugih odnosov, ki so širšega skupnega in splošnega pomena, predlagati izvršnemu svetu, da določi načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov ter udeleževati se obravnavanja in odločanja o vseh vprašanih, o katerih odloča izvršni svet.

209. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja določene politike ali izvrševanja odloka ali drugega splošnega akta občinske skupščine, katerega izdaja se predlaga, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, če ne bo sprejet predlagani odlok ali drug splošni akt, katerega izdaja predlaga, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Vsak zbor občinske skupščine lahko na predlog najmanj desetih delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu.

O vprašanih zaupnicah izvršnemu svetu obravnava in odloča občinska skupščina.

Če občinska skupščina izglasuje nezaupnico izvršnemu svetu, je ta dolžan odstopiti.

210. člen

Izvršni svet lahko kolektivno odstopi.

Odstopi lahko tudi predsednik izvršnega sveta ali vsak njegov član.

Odstop predsednika ali večine članov izvršnega sveta ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

Izvršni svet, predsednik oziroma njegov član ima pravico, da svoj odstop obrazloži.

211. člen

Če odstopi predsednik izvršnega sveta, če izvršni svet kolektivno odstopi, ali če mu je bila izglasovana nezaupnica, izvršuje izvršni svet svojo funkcijo do izvolitve novega izvršnega sveta.

212. člen

Člani izvršnega sveta uživajo enako imuniteto kot delegati v občinski skupščini.

213. člen

Občinska skupščina z odlokom natančneje uredi delovno področje izvršnega sveta, način dela izvršnega sveta, razmerje izvršnega sveta do občinske skupščine in njenih organov, upravnih organov in samoupravnih interesnih skupnosti, ustanavljanje strokovnih služb pri izvršnem svetu in druga vprašanja pomembna za delovanje izvršnega sveta.

VII. OBČINSKI UPRAVNI ORGANI

214. člen

Upravni organi občine opravljajo naloge in občinske pristojnosti na upravnem področju, za katere so ustanovljeni.

Upravni organi izvajajo politiko, ki jo je določila občinska skupščina in skupščine širših družbenopolitičnih skupnosti, izvršuje zakone, druge predpise in splošne akte občinske skupščine in izvršnega sveta ter organov širših družbenopolitičnih skupnosti in zagotavljajo njihovo izvrševanje.

Upravni organi odgovarjajo za stanje in spremljajo stanje in razvoj na področjih, za katere so ustanovljeni, opozarjajo na pojave, ki jih ugotovijo pri izvajanju zakonov in drugih predpisov ter določene politike in dajejo pobude za reševanje vprašanj s teh področij izvršnemu svetu in občinski skupščini.

Upravni organi pripravljajo predpise in druge splošne akte in opravljajo druge strokovne zadeve v okviru svoje pristojnosti za potrebe občinske skupščine, posameznih zborov, izvršnega sveta ter drugih organov in teles občinske skupščine.

Upravni organi odločajo o upravnih stvareh, opravljajo upravno nadzorstvo in druge upravne zadeve, izdajajo izvršilne predpise in druge upravne akte ter opravljajo druge naloge, ki spadajo v njihovo pristojnost na podlagi ustave, zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov.

215. člen

Upravni organi so samostojni v okviru svojih oblasti in za svoje delo odgovarjajo občinski skupščini in izvršnemu svetu.

Upravni organi so pri svojem delu dolžni ravnati se v skladu z načelnimi stališči in smernicami občinske skupščine in izvršnega sveta.

Upravni organi sodelujejo med seboj, z upravnimi organi drugih družbenopolitičnih skupnosti ter z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi o vprašanjih, na katerih imajo te organizacije in skupnosti interes in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu.

216. člen

Upravni organi s svojim delom zagotavljajo na področjih, ki spadajo v njihovo pristojnost in na katerih so neposredno odgovorni za izvrševanje predpisov, učinkovito uresničevanje pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter redno seznanjajo skupščino in izvršni svet o stanju na posameznih področjih, ju obveščajo o svojih ugotovitvah ter dajejo predloge za uspešnejše in učinkovitejše delovanje občinske uprave.

Na področjih iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, delovnih organizacij posebnega družbenega interesa in drugih skupnosti in organizacij, kjer te skupnosti in organizacije samostojno spremljajo dogajanja, sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike, predlagajo in izvajajo ustrezne ukrepe ter dajejo predloge iz svojega delovnega področja. Upravni organi sodelujejo s temi skupnostmi in organizacijami, izmenjujejo stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, še posebej pa v zadevah, v katerih samoupravne interesne skupnosti so odločajo z občinsko skupščino.

217. člen

Upravni organi so organizirani kot sekretariati in komiteji.

Sekretariat se ustanovi za opravljanje upravnih zadev iz občinske pristojnosti na področju, na katerem je izvrševanje politike in zakonov, drugih predpisov in drugih splošnih aktov v celoti ali v znatnem obsegu v pristojnosti upravnega organa.

Komite se ustanovi za opravljanje upravnih, strokovnih in drugih zadev na področju, na katerem je potrebno zagotoviti usklajevanje več družbenih dejavnosti oziroma stalno in organizirano koordinacijo in sodelovanje upravnega organa s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi in družbenopolitičnimi organizacijami ali povezovalne in usklajevalne pri izvrševanju nalog, ki so skupnega pomena zaradi zagotavljanja enotnosti pri izvajanju dogovorjene politike, pri izvrševanju drugih predpisov in splošnih aktov.

Naloge iz delovnega področja komiteja v okviru pooblastil, določenih z odlokom občinske skupščine, opravlja komite kot kolegijski organ in predsednik komiteja.

218. člen

Upravne organe, njihovo delovno področje in kdo določi njihovo notranjo organizacijo in sistemizacijo delovnih mest, določi občinska skupščina s posebnim odlokom.

219. člen

Predstojnik upravnega organa organizira in vodi delo upravnega organa in skrbi za uspešno izvrševanje upravnih nalog ter za pravilnost in zakonitost dela upravnega organa.

220. člen

Predstojnik upravnega organa je za svoje delo in za delo organa, ki ga vodi ter za izvrševanje sklepov in smernic občinske skupščine in izvršnega sveta osebno odgovoren občinski skupščini in izvršnemu svetu.

221. člen

Predstojnik upravnega organa je dolžan poročati občinski skupščini, njenim zborom in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem področju in o delu upravnega organa, katerega vodi.

Na zahtevo občinske skupščine, njenega zbora, izvršnega sveta in njihovih delovnih teles mora dati obvestila in pojasnila o vprašanjih s področja organa, ki ga vodi. Na vprašanje delegator na seji skupščine ali sejah zborov je dolžan dati odgovor.

222. člen

Delo upravnih organov je javno, kolikor ni z zakonom ali aktom občinske skupščine, izdanim na podlagi zakona, določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oziroma, da se ne smejo objaviti.

223. člen

Delavci, ki opravljajo naloge upravnega organa, sestavljajo delovno skupnost upravnega organa.

Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev delovne skupnosti upravnega organa se urejajo s samoupravnimi akti delovne skupnosti na podlagi ustave in zakona.

Občinska skupščina zagotovi s proračunom sredstva za delo občinskih upravnih organov glede na pomen, zahtevnost in obseg nalog teh organov.

224. člen

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, družbenim organizacijam, društvom in drugim organizacijam, da urejajo s svojimi akti določene odnose širšega interesa, da odločajo v posamičnih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z zakonom in odlokom občinske skupščine na podlagi zakona se lahko določi, kako se izvršujejo javna pooblastila, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim, kot tudi določajo pravice skupščine in drugih organov družbenopolitične skupnosti glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim in opravljanja nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

VIII. DRUŽBENI SVETI

225. člen

Zaradi zagotovitve stalnega sodelovanja občinske skupščine in njenih organov z družbenopolitičnimi organizacijami v občini se ustanovijo družbeni sveti.

Družbeni sveti zagotavljajo demokratično izmenjavo mnenj, družbeno koordinacijo in oblikovanje stališč teh organov in organizacij glede določanja in izvajanja politike na posameznih področjih družbenega življenja in dela v občini.

Družbene svete ustanovi občinska skupščina z odlokom na podlagi družbenega dogovora. Z odlokom določi področje dela, sestav in način dela družbenih svetov.

226. člen

Zaradi podružbljanja funkcij upravnih organov, obravnavanja vprašanj, ki se nanašajo na izvajanje politike in izvrševanje zakonov in drugih predpisov ter za spremljanje dela teh organov se družbeni sveti ustanovijo tudi pri posameznih upravnih organih oziroma na posameznih področjih upravnega delovanja.

Družbene svete pri posameznih upravnih organih oziroma na posameznih področjih upravnega delovanja ustanovi izvršni svet v skladu z odlokom občinske skupščine.

IX. AKTI OBČINSKE SKUPŠČINE IN NJENIH ORGANOV

227. člen

Občinska skupščina in njeni organi sprejemajo predpise in druge splošne ter druge akte v okviru svojih pravic in dolžnosti.

228. člen

Sprejem predpisa ali splošnega akta lahko predlaga vsak delegat v svojem zboru, izvršni svet, skupščina samoupravne interesne skupnosti, komisija občinske skupščine oziroma zbora in samoupravni organ organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

Vsak zbor lahko predlaga sprejem predpisa ali splošnega akta, ki ga sprejema drug zbor oziroma zbora enakopravno.

229. člen

Predlagatelj odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejema občinska skupščina, je praviloma izvršni svet v okviru svojih pravic in dolžnosti.

Če je predlagatelj odloka oziroma drugega splošnega akta drugi pooblaščen predlagatelj, mora izvršni svet k predlogu podati svoje mnenje.

Občinska skupščina je pred sprejetjem takega akta dolžna obravnavati mnenje izvršnega sveta.

230. člen

Odlroke sprejema občinska skupščina v dvofaznem ali enofaznem postopku.

Občinska skupščina sprejema v dvofaznem postopku odloke in druge akte, ki neposredno posegajo v pravice in dolžnosti delavcev, delovnih ljudi in občanov oziroma samoupravnih organizacij in skupnosti ali če jim nalaga nove materialne obveznosti.

Določbe drugega odstavka tega člena ne veljajo za sprejemanje odlokov o začasnih ukrepih.

231. člen

Predpis ali splošni akt, ki ga sprejema zbor, je sprejet, če zanj glasuje večina vseh delegatov tega zbora.

232. člen

Predpis ali drugi akt, pri katerega sprejemanju enakopravno sodelujejo zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti oziroma h kateremu je po tem statutu družbenopolitični zbor dolžan sprejeti stališča, je sprejet, če ga zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejmejo v enakem besedilu oziroma v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora.

Če se zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti po dveh zaporednih obravnavah spornega vprašanja ne zedinijo glede besedila predloga predpisa ali drugega akta ali če predlog predpisa oziroma drugega akta ni bil sprejet v enem ali več zborih ali v skupščini samoupravne interesne skupnosti oziroma ni bil sprejet v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora, postavijo skupno komisijo, v katero izvoli vsak zbor in skupščina samoupravne interesne skupnosti enako število članov. Skupna komisija pripravi predlog za usklajitev spornih vprašanj.

Če se skupna komisija ne sporazume ali če zbori oziroma skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejme njenega sporazumnega predloga, se predlog odloži z dnevnega reda. Predlog se lahko ponovno da na dnevni red na predlog enega zbora ali skupščine samoupravne interesne skupnosti ali izvršnega sveta.

233. člen

Če ostane usklajevalni postopek brez uspeha, lahko izvršni svet predlaga izdajo odloka o začasnih ukrepih in izdela predlog takšnega odloka, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbeno dejavnost občutna škoda ali bi bilo ogroženo nemoteno opravljanje dejavnosti ali zadev, ki so posebnega družbenega pomena.

Odllok o začasnih ukrepih je v pristojnih zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti sprejet, če je zanj glasovala večina navzočih delegatov v teh zborih oziroma v zborih in skupščini samoupravne interesne skupnosti.

Če zbori oziroma zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti ne sprejmejo odloka o začasnih ukrepih v enakem besedilu, lahko izvršni svet predlaga obravnavo na skupni seji vseh zborov. Zbori na skupni seji veljavno sklepajo o odloku o začasnih ukrepih, če je na seji navzoča večina delegatov vsakega zbora. Odllok o začasnih ukrepih velja, če je bil sprejet z večino glasov navzočih delegatov.

Odlok o začasnih ukrepih ostane v veljavi do sprejema dokončnega akta, vendar najdalj eno leto od dneva, ko je bil sprejet.

Če proračun do dneva, ko bi moral začeti veljati, ne more biti sprejet, se financiranje začasno izvaja na temelju proračuna iz prejšnjega leta.

234. člen

Vse druge akte, razen predpisov in splošnih aktov, sprejemajo občinska skupščina in njeni organi z večino glasov navzočih delegatov, oziroma članov, če s posebnimi predpisi ni drugače določeno.

235. člen

Postopek za sprejemanje predpisov in splošnih ter drugih aktov občinske skupščine in njenih organov se natančneje določi s poslovnikom.

236. člen

Predpis ali splošni akt se objavi v Uradnem listu SR Slovenije in začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem predpisu drugače določeno. Samo iz posebno utemeljenih razlogov se lahko določi, da začne predpis veljati prej kot osmi dan po objavi ali istega dne, ko je bil objavljen.

Družbeni plan in proračun ter predpisi, ki so izdani za njuno izvrševanje, se uporabljajo za čas, za katerega veljata družbeni plan oziroma proračun.

237. člen

Predpis ali drug splošni akt občinske skupščine velja za območje občine, če ni v predpisu ali splošnem aktu določeno, da velja le za del območja občine.

X. DRUGI ORGANI V OBČINI

238. člen

Javni pravobranilec zastopa občino, njene organe, organizacije in sklade, ki so pravne osebe ter krajevne skupnosti pred sodišči in drugimi organi glede njihovih premoženjskih pravic in koristi ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, določene z zakonom.

Javni pravobranilec spremlja in proučuje družbene odnose, ki so pomembni za uresničevanje njegove funkcije ter daje organom in organizacijam iz prejšnjega odstavka in družbenopolitičnim organizacijam v občini predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Javni pravobranilec je za svoje delo odgovoren občinski skupščini, kateri je dolžan poročati o svojem delu ter jo obveščati o pojavih, ki imajo poseben pomen za pravno varnost družbenega premoženja.

239. člen

Postaja milice v občini v sistemu družbene samozastite varuje življenje in skrbi za varnost ljudi in premoženja, preprečuje kazniva dejanja, odkriva kazniva dejanja ter odkriva in prejema storilce kaznivih dejanj, opravlja določene zadeve s področja varstva z ustavo določenega reda, vzdržuje javni red in mir, nadzoruje in ureja promet na javnih cestah, pomaga odpravljati posledice naravnih nesreč, sodeluje s pristojnimi upravnimi organi v zadevah, ki spadajo v delovno področje postaje, predlaga uvedbo postopka o prekršku in opravlja druge zadeve, ki jih določajo zakoni in drugi predpisi.

Postaja milice sodeluje z odbori za ljudsko obrambo in družbeno samozastito v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih pri pripravi varnostnih načrtov in nudi enotam narodne zaščite ustrezno pomoč.

Komandirja postaje milice imenuje občinska skupščina po predhodnem soglasju republiškega sekretarja za notranje zadeve.

XI. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ

240. člen

Delo občinske skupščine in njenih organov, organov upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih organizacij in društev je javno.

241. člen

Občinska skupščina, organi samoupravnih interesnih skupnosti in organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena so dolžni pravočasno in pravilno seznanjati javnost o pripravi, sprejemu aktov ali ukrepov ter izvrševanju nalog iz svojega delovnega področja, o vprašanjih, ki so predmet družbenih dogovorov ali samoupravnih sporazumov ter o predlogih odločitev, ki zadevajo najširši krog delovnih ljudi in občanov.

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti ter druge skupnosti in organizacije so dolžne objektivno, popolno in pravočasno seznanjati delovne ljudi in občane o dogodkih, pojavih in dejavnostih v organizacijah združenega dela ter krajevnih skupnostih in družbenem življenju v občini.

242. člen

Občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti seznanjajo delovne ljudi in občane na zborih, s posebnimi poročili, publikacijami in podobno, prek interesnih glasil, občinskega glasila in prek drugih sredstev javnega obveščanja.

243. člen

O delu občinske skupščine in njenih organov obveščajo javnost predsednik občinske skupščine, predsednik zbora, predsednik izvršnega sveta ter za posamezne upravne organe predstojniki teh organov.

Osebe iz prvega odstavka tega člena lahko pooblastijo tudi druge osebe za obveščanje javnosti.

244. člen

Statuti organizacij združenega dela ter drugih samoupravnih organizacij in skupnosti določajo način in osebe, ki so odgovorne in pooblašene za obveščanje javnosti ter zadeve in podatke, ki pomenijo tajnost ali se ne smejo objaviti.

245. člen

S področja dela občinske skupščine in njenih organov so tajni in se ne smejo objaviti podatki:

- iz načrtov in programov dela teritorialne obrambe,
- o organizaciji civilne zaščite,
- o strateških objektih,
- o opremi ljudske obrambe,
- drugi podatki, za katere tako sklene občinska skupščina.

246. člen

Seje občinske skupščine so javne.

Predstavniki organov upravljanja v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih v skladu s poslovnikom lahko sodelujejo v delu skupščine.

247. člen

Uresničevanje načela javnosti ne sme biti v nasprotju z interesi varnosti in obrambe države in z drugimi družbenimi interesi, ki jih določa zakon.

XII. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH ORGANOV IN DRUGIH FUNKCIJ

248. člen

Vsi organi in organizacije in drugi nosilci samoupravnih javnih in drugih družbenih funkcij opravljajo svojo funkcijo na podlagi in v okviru ustave, zakonov, statutov in danih pooblastil.

Vsi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij so pri svojem delu in opravljanju funkcij pod družbenim nadzorstvom.

249. člen

Vsak nosilec družbene funkcije v občinski skupščini in njenih organih, ki ga voli ali imenuje občinska skupščina je skupščini osebno odgovoren za opravljanje svoje funkcije. Občinski skupščini so kolektivno odgovorni izvršni svet in delovna telesa, ki jih imenuje občinska skupščina.

250. člen

Funkcionarji občinske skupščine so osebno odgovorni za opravljanje svoje funkcije v okviru svojih pravic, dolžnosti in pooblastil. V okviru politične odgovornosti in ocene njegovega dela lahko občinska skupščina funkcionarju postavi vprašanje njegove zaupnice, ga odpokliče ali razreši funkcije.

251. člen

Organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, samoupravne interesne skupnosti in druge samoupravne organizacije in skupnosti, družbenopolitične organizacije, delegacije in delegati imajo pravico podati pobudo za ugotovitev politične odgovornosti delegatov, funkcionarjev skupščine in delavcev občinskih upravnih organov ter drugih strokovnih služb.

Občinska skupščina in drugi pristojni organi so dolžni obravnavati pobudo, proučiti navedbe v pobudi in ugotoviti dejansko stanje ter storiti vse potrebne ukrepe. O svojih ukrepih so dolžni obvestiti pobudnike.

252. člen

Izvoljeni ali imenovani nosilec samoupravne, javne ali druge funkcije ima pravico odstopiti in odstop obrazložiti.

XIII. SODELOVANJE OBČINE Z DRUGIMI DRUŽBENOPOLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI

253. člen

Zaradi uresničevanja svojih nalog, urejanja vprašanj skupnega pomena, izmenjave izkušenj in medsebojne pomoči sodeluje občina Ljubljana Center z mestom Ljubljana, drugimi občinami, s SR Slovenijo ter drugimi organizacijami in skupnostmi v skladu z ustavo, tem statutom, statutom mesta Ljubljana, drugimi predpisi ter sklenjenimi družbenimi dogovori.

Sodelovanje občine z družbenopolitičnimi skupnostmi ter drugimi organizacijami in skupnostmi spodbujajo in uresničujejo občinska skupščina in njeni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter strokovna in druga združenja v okviru svojih pristojnosti oziroma dejavnosti.

254. člen

Pri uresničevanju svojih pravic obveznosti v skladu s ustavo, zakonom in tem statutom občinska skupščina

sodeluje s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini.

255. člen

Občinska skupščina in njeni organi sodelujejo pri izvrševanju pravic in dolžnosti občine s skupščino mesta Ljubljana in njenimi organi.

Pri uresničevanju tega sodelovanja občinska skupščina in njeni organi zlasti:

— izmenjujejo mnenja, predloge in stališča pri obravnavanju zadev z vseh področij družbenega življenja ter tako zagotavljajo enotno in usklajeno politiko ter enoten in usklajen razvoj v mestu in občini,

— predlagajo obravnavanje vprašanj iz pristojnosti mesta Ljubljana ter sprejem odlokov in drugih splošnih aktov,

— sodelujejo pri oblikovanju programov dela skupščine mesta Ljubljana in njenih organov.

Za reševanje vprašanj, pomembnih za občino in mesto, sodelujejo občinska skupščina in njeni organi s skupščino mesta Ljubljana in njenimi organi tudi tako, da ustanavljajo skupne organe in organizacije, združujejo sredstva, organizirajo in izvajajo skupne dejavnosti za reševanje posameznih vprašanj ter razvijajo druge oblike sodelovanja.

256. člen

Skupščina občine Ljubljana Center in njeni organi sodelujejo s skupščino Socialistične republike Slovenije in njenimi organi v zadevah, ki so skupnega pomena za občino Ljubljana Center in Socialistično republiko Slovenijo.

Skupščina občine Ljubljana Center in njeni organi dajejo predloge, mnenja in stališča o predlogih aktov in drugih vprašanjih, ki jih obravnavajo skupščina Socialistične republike Slovenije in njeni organi.

257. člen

Občina Ljubljana Center sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti ter v ta namen skupaj z njimi ustanavlja skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina z drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljalca ali pa se združi v regionalne in druge skupnosti občin.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo in sklepajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve skupnega pomena se določijo z dogovorom občin in v statutu skupnosti občin oziroma medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine združenih občin po razpravi med delovnimi ljudmi in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

258. člen

Zaradi utrjevanja bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, negovanja vrednot socialistične revolucije, razvijanja socialistične samoupravne družbe in zaradi potrebe po razvijanju medsebojnega sodelovanja na družbenopolitičnem, gospodarskem, kulturnem in drugih področjih družbenega življenja, občina Ljubljana Center sprejema listino o pobratenju z drugimi občinami v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji.

Listino o pobratenju sprejme v imenu občine občinska skupščina.

Z listino o pobratenju občini določita tudi program medsebojnega sodelovanja oziroma način sprejemanja programa sodelovanja.

V skladu s sprejeto zunanjo politiko Socialistične federativne republike Jugoslavije, ki temelji na načelih neuvrščenosti, aktivne miroljubne koeksistence, nevmešavanja v notranje zadeve in na prizadevanjih za svetovni mir, sodeluje občina Ljubljana Center z mesti in organizacijami v tujini.

XIV. SPREMEMBA STATUTA OBČINE

260. člen

Pobudo za spremembo statuta lahko dajo: občinska skupščina, njen zbor ali izvršni svet, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti.

261. člen

O pobudi, da se začne postopek za spremembo statuta, razpravlja izvršni svet in jo s svojim stališčem predloži občinski skupščini.

O uvedbi postopka za spremembo statuta odloča občinska skupščina na seji vseh zborov.

262. člen

Na podlagi sprejetega sklepa o uvedbi postopka za spremembo statuta pripravi posebna komisija občinske skupščine osnutek sprememb statuta in ga predloži občinski skupščini. Osnutek sprememb statuta da občinska skupščina v javno razpravo.

Po končani javni razpravi poda posebna komisija občinski skupščini predlog sprememb statuta.

Sprememba statuta je sprejeta, če zanjo glasujeta dve tretjini delegatov vsakega zbora občinske skupščine.

Posamezne določbe statuta se zaradi uresničevanja statuta lahko razčlenijo in dopolnijo tudi s statutarnim odlokom. Statutarni odlok se sprejema po enakem postopku in ima enako veljavo kot sprememba statuta.

XV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

264. člen

Odloki in drugi splošni akti, ki jih mora po določbah tega statuta sprejeti občinska skupščina, morajo biti sprejeti najkasneje do

Do roka iz prejšnjega odstavka morajo biti s tem statutom usklajeni tudi predpisi občinske skupščine in njenih organov, sprejeti pred uveljavitvijo tega statuta.

265. člen

Delovna telesa občinske skupščine nadaljujejo z delom v okviru pristojnosti, ki jih imajo po obstoječih predpisih občinske skupščine.

Upravni organi nadaljujejo v okviru pristojnosti, ki imajo po obstoječem odloku občinske skupščine.

266. člen

Z dnem uveljavitve tega statuta preneha veljati statut občine Ljubljana Center, ki ga je sprejela občinska skupščina na seji dne 28. 2. 1974.

267. člen

Ta statut začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije.

Faint, illegible text in the left column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text in the right column, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

VSEBINA:

STRAN:

I. TEMELJNA NACELA	3		
II. SPLOŠNE DOLOCBE	5		
III. URESNICEVANJE SAMOUPRAVLJANJA V OBCINI	5		
1. Samoupravljanje v združenem delu			
2. Samoupravljanje v samoupravnih interesnih skupnostih			
3. Samoupravljanje v krajevnih skupnostih			
4. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje			
5. Skupščinski sistem			
6. Oblike osebnega izjavljanja v občini			
IV. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBCINE	10		
1. Družbeno planiranje			
2. Gospodarstvo in družbene dejavnosti			
3. Varstvo borcev NOV			
4. Urejanje prostora			
5. Varstvo človekovega okolja			
6. Ljudska obramba in družbena samozaščita			
7. Kadrovska politika in zaposlovanje			
8. Sredstva za skupne in splošne družbene potrebe			
		9. Družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine	
		10. Nadzorstvo nad zakonitostjo	
		V. OBCINSKA SKUPSCINA	19
		1. Položaj in pristojnosti	
		2. Sestava	
		3. Pristojnost in delo zborov	
		4. Predsednik, podpredsednik skupščine in predsedniki zborov	
		5. Delovna telesa skupščine in zborov	
		VI. IZVRŠNI SVET	24
		VII. OBCINSKI UPRAVNI ORGANI	26
		VIII. DRUŽBENI SVETI	27
		IX. AKTI OBCINSKE SKUPSCINE IN NJENIH ORGANOV	27
		X. DRUGI ORGANI V OBCINI	28
		XI. JAVNOST DELA ORGANOV IN ORGANIZACIJ	28
		XII. ODGOVORNOST NOSILCEV SAMOUPRAVNIH IN DRUGIH FUNKCIJ	29
		XIII. SODELOVANJE OBCINE Z DRUGIMI DRUŽBENOPOLITICNIMI SKUPNOSTMI IN ORGANIZACIJAMI	29
		XIV. SPREMEMBA STATUTA OBCINE	30
		XV. PREHODNE IN KONCNE DOLOCBE	30